

ਆਤਮਿਕ ਯੁੱਧ ਲੜਨਾ

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤੀ ਉਸ ਦੇ “ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ ਬੱਚੇ” (1:1, 2) ਨੂੰ ਨਿੱਘੇ ਸਲਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ (1:3-7)। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ (1:8-11)। ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਅਦਭੁਤ ਫ਼ਰਕ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦੇਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਯਾ ਵਿਖਾਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ “ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਖੋਰਾ” (1:12-17) ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 1 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨਾ” ਅਰਥਾਤ, ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ (1:18-20) ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨੀ।

ਸਲਾਮ (1:1, 2)

‘ਲਿਖਤੁਮ ਪੌਲੁਸ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਆਸਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹੈ।² ਅੱਗੇ ਜੋਗ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸੱਚਾ ਬੱਚਾ ਹੈ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਪਾ, ਦਯਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।

ਆਇਤ 1. ਇਹ ਪੱਤਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸੂਲ**। ਦੋਵੇਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੇਖਕ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਸੀ, “ਮਸੀਹੀ ਕੰਮ ਦਾ ਨਿਡਰ ਸੂਰਮਾ, ਲਾਜਵਾਬ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕ ਅਤੇ ਆਗੂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ” ਜਿਹੜਾ “ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਤੀਕ ਗਿਆ”¹।

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲ” ਵਜੋਂ ਕਰਵਾਈ (ਵੇਖੋ 2:7)। “ਰਸੂਲ” ਸ਼ਬਦ ἀπόστολος (*ਅਪੋਸਟੋਲੋਸ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਭੇਜਣਾ” (στέλλω, *ਸਟੈਲੋ*) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਕ, ἀπό (*ਅਪੋ*) ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਤੋਂ।” ਨਾਂਵ ਰੂਪ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ

ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।² ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮੰਡਲੀ (ਇਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ) ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 1:2)। ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਖੁਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:1)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਆਸਾ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਰਸੂਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ “ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ” ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਵੇਖੋ 2:3)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ “ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕਲੋਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬਖ਼ਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਚਾ ਕਰੇ ਨਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਪਾਵੇ” (ਯੂਹੰਨਾ 3:16)। ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ “ਸਾਡੀ ਆਸਾ”³ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਸਾਡੀ ਆਸਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਰਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬੈਠ ਕੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ (ਰੋਮੀਆਂ 8:34; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:21; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:18; 4:15, 16; 7:25; 1 ਯੂਹੰਨਾ 2:1)। ਸਾਡੀ ਆਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਉਲਝਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਰਥਾਤ ਜਿਹੜਾ “ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ‘ਗਿਆਨ’ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20) – ਜਾਂ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਅੱਛਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਸਾਡੀ ਆਸ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹੈ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:27)।

ਪੌਲੁਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕੇਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰਸੂਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਦੰਮਿਸਕ ਦੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਦਰਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:15; 22:21; 26:17; ਰੋਮੀਆਂ 11:13; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:7)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੱਤਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਸੂਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਵੀ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਆਇਤ 2. ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪੱਤਰ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: **ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸੱਚਾ ਬੱਚਾ ਹੈ।** ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਨਾਉਂ Τιμόθεος (ਤਿਮੋਥੀਓਸ) ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਸੀ τιμός (ਟਿਮੋਓ, “ਆਦਰ ਕਰਨਾ”) ਅਤੇ θεός (ਥੀਓਸ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ”)। ਇਸ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।”⁴ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਭਗਤਣ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਵਚਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5; 3:15)। ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1)।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1), “ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਦੇ

ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਤੇ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਥਾਂ।”⁵ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:6-20)। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ (“ਚੇਲੇ”) ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:7, 20-23)। ਸ਼ਾਇਦ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1)। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸੱਚਾ ਬੱਚਾ” ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:17; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:2; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:1)। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਫਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਟੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਗੜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:8-18) ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹੰਝੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਥਰਾਉ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਰਿਆ ਸਮਝ ਕੇ ਛੱਡ ਗਏ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:19, 20)।

ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਦੁਬਾਰਾ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1)। ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਜੀਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:2, 3)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਚੋਣ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 13:2)।

ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਿਆਂ ਵੇਖਣਾ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ਜੇ ਮੰਡਲੀ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਵੱਡੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਰਸਮ ਵਿਚ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖੇ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6)। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰਵਾਈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਰਲਿਆ ਮਿਲਿਆ ਵੱਸ ਉਸ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:3)।⁶

ਇਸ ਲਈ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੇਜਿਆ। ਉਹ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਅਤੇ ਅਖਾਯਾ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:14, 15; 18:5)। ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ, ਉਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਲੰਬੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:22)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਉਹ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਸਿਯਾ ਮਾਈਨਰ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:1-6)। ਜਦੋਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:1; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:1; ਫਿਲੋਮੇਨ 1)। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਸਹਿਕਰਮੀ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ:

ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਆਸ ਹੈ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਘੱਲ ਦਿਆਂ ... ਉਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਮਤਲਬ ਦੇ ਯਾਰ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ। ਪਰ ਉਹ ਦੀ ਖੁਬੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਭਈ ਜਿਵੇਂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪਿਉ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇੰਜੀਲੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:19-22)।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਫੇਰ ਰਸੂਲ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਫ਼ਰਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਪੌਲੁਸ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਹੀ ਛੱਡ ਗਿਆ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3)।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਨਵੇਂ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ – ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਕ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪਰਚਾਰਕ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਸੀ; ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਰਸੂਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੀ।⁷ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਰਸੂਲ ਖੁਦ ਉਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ – ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:17)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਸੱਚਾ ਬੱਚਾ ਹੈ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਸੱਚਾ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *γνήσιος* (ਗਨੀਸੀਓਸ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਜਾਇਜ਼,” “ਅਸਲੀ”⁸ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਕੰਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੀ, ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ (4:12; 5:23; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:22)। ਉਹ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਹਮਲਾਵਰ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ (6:4, 20; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:17, 18; 3:6, 8, 13; 4:15)। ਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (1:18; 6:12, 20; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7; 2:3; 4:2, 5)।

ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਲੋੜ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ, ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਸਲਾਮ ਸੀ: **ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਪਾ, ਦਯਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੁੰਦੀ ਰਹੇ।** ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਲਾਮ ਨੇ ਇਸ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਸਨ: ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:7; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:3; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:2)। “ਕਿਰਪਾ” (*χάρις*, *ਚੈਰਿਸ*) ਇਕ ਆਮ ਯੂਨਾਨੀ ਸਲਾਮ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ “ਸ਼ਾਂਤੀ” (*εἰρήνη*, *ਇਰੀਨ*) ਆਮ ਇਬਰਾਨੀ ਸਲਾਮ “ਸ਼ਾਲੋਮ” ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸੀ। “ਸ਼ਾਲੋਮ” ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸ਼ਾਂਤੀ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ “ਸੁੱਖ ਸਲਾਮਤੀ” ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੌਲੁਸ

ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਲਾਮ ਵਿਚ “ਦਯਾ” ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:2)।

ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਦਯਾ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਕਿਰਪਾ” ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ “ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਰਪਾ”¹⁰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਦਯਾ” (ἔλεος, *ਈਲੀਓਸ*) ਰਹਿਮ ਜਾਂ ਤਰਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।¹¹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।¹² ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਕਿਰਪਾ” ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੁਭਾਉ ਨਾਲ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ “ਦਯਾ” ਪਰਿਣਾਮੀ ਕਾਰਜ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਬੰਧੀ, “ਕਿਰਪਾ” ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਸੀਂ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਰਗ) ਅਤੇ “ਦਯਾ” ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਸੀਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ (ਸਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਦੀਪਕ ਸਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ)।

ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:2 ਵਿਚ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੀਏ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਅਦਭੁਤ ਕਿਰਪਾ/ਦਯਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਉਹ ਕਿਰਪਾ/ਦਯਾ ਜਿਸ ਦੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਇਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਖਾਸ ਸਲਾਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕ ਖਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ।

ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ (1:3-11)

ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ (1:3-7)

³ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਜਾਂਦਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਤਰੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਭਈ ਤੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਰਹੀਂ, ਤਿਵੇਂ ਹੁਣ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰੀਂ ਜੇ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ। “ਅਰ ਕਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬੇਓੜਕ ਕੁਲਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿੱਤ ਨਾ ਲਾਉਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਸ ਪਰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ⁵ਪਰ ਆਗਿਆ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ⁶ਅਤੇ ਕਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਕੇ ਬਕਵਾਸ ਦੀ ਵੱਲ ਪਰਤ ਗਏ ਹਨ। ⁷ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਓਹ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਕੀ ਬੋਲਦੇ ਅਥਵਾ ਕਿਹ ਦੇ ਵਿਖੇ ਪੱਕ ਕਰ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ, “ਗਲਤ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ” ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ? ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰੂਆਤੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਮੰਚ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਇਤ 3. ਅਸੀਂ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿ, ਜਦੋਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ

ਲੱਗੇ, ਇਸ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ! ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਾ ਕਰ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਜਾਂਦਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਭਈ ਤੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਰਹੀਂ।¹³ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਤਾਰੀਦ ਕੀਤੀ” (παρακαλέω, ਪੈਰਾਕਾਲੀਓ) ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ “ਜੋਰ ਨਾਲ ਤਾਰੀਦ ਕਰਨਾ।”¹⁴ ਸ਼ਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਇਆ। ਕਾਰਣ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਤਕੜੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ? ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ, ਪਿਛੋਕੜ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਸਕੇ ਭਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:19)। ਫਿਲਿੱਪੇ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੈ ਵਿੱਚ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਛੇਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਲਈ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ (ਫਿਲੇਮੋਨ 22)। ਕੁਲੁੱਸੈ ਅਫ਼ਸੁਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੰਨਣਯੋਗ ਪੁਨਰ ਰਚਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਤੋਂ ਫਿਲਿੱਪੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਫਿਰ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ ਕੁਲੁੱਸੈ ਨੂੰ ਗਿਆ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ)। ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਲਾਗੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੇ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਣ ਕੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਕਦੂਨਿਯਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:19, 23, 24)। ਕਿਉਂਕਿ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਪੌਲੁਸ ਉਹ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿਲਸਿਲਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਰੋਮੀ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ, “ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ।”¹⁶ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ “ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸੱਤ ਅਜੂਬਿਆਂ” ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ, ਅਰਤਿਮਿਸ (ਡਾਈਨਾ) ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਕਰਕੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਆਤਮਿਕ ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਬੀ ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ (ਲੂਕਾ 8:4-15), ਅਥੇਨੇ ਨੂੰ ਪਹੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਨੂੰ ਪੱਥਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਕੰਡਿਆਲਿਆਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੀਤ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਕੰਡਿਆਲਿਆਂ ਅਤੇ ਜਹਿਰੀਲੀ ਬੂਟੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਸੀ – ਨਾਨੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਜਾਦੂ-ਟੋਣੇ ਤੱਕ।¹⁷

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਲੀਸੀਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।¹⁸ ਇਹ ਹਵਾਲੇ ਆਤਮਿਕ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ

ਅਫ਼ਸੂਸ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:18-21)। ਉਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ, ਉਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:8, 10, 22; 20:31)। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜਾਦੂ-ਟੋਣਿਆਂ ਦੀ ਰੀਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:18, 19)। ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਭਿਆਣਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:8, 9) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਹੜੇ ਅਰਤਿਮਿਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਘਾਤਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:23-41) ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਯਰੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿਚ ਰੁਕਿਆ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:17-38)। ਉਸ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਹੜੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ “ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:28-31)। ਫੇਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਆਤਮਿਕ ਯੁੱਧ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ: “ਕਿਉਂ ਜੇ ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਲਹੂ ਅਤੇ ਮਾਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹਕੂਮਤਾਂ, ਇਖ਼ਤਿਆਰਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਧਘੋਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰਗੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:12)। ਉਸ ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰਣ” ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਫਲ ਛਿੱਦ੍ਰਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੇ ਸਕਣ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:11)।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ, ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਫੇਰ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ (1:18; 6:12)। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸ਼ਾਇਦ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਖ਼ਤ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:1-9; 4:3, 4)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ। “ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ” (παραγγέλλω, ਪੈਰਨਗੀਲੋ) ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ “ਸਿਖਾਉਣਾ” ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ “ਹੁਕਮ ਦੇਣ, ਹੁਕਮ ਕਰਨ”¹⁹ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਹੁਕਮ” ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਆਗਿਆ” ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਨਾਂਵ ਰੂਪ “ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਮੁਖੀ ਕੋਲੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”²⁰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਨਿਰੇ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣੇ। ਰਸੂਲ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਸ਼ਬਦ “ਕਈਆਂ ਨੂੰ” ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਬਹਿਕਾਵੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ “ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ” ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ। “ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ

ਅਨੁਵਾਦ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἐτεροδιδοσκαλιέω, *ਹੀਟਰੋਡਿਡਾਸਕਾਲੀਓ*) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ “ਦੂਜਿਆਂ” ਜਾਂ “ਵੱਖਰੇ” (ἕτερος, *ਹੀਟਰੋਸ*) ਨੂੰ “ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ” ਜਾਂ “ਸਿੱਖਿਆ” (διδοσκαλία, *ਡਿਡਾਸਕਾਲੀਆ*) ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। “ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਜੋ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਸਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਸੂਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 4. ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ **ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਓੜਕ ਕੁਲਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿੱਤ ਨਾ ਲਾਉਣ** ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਇਦ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕੁਲਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਰੱਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਯਹੂਦੀ ਪੁਰਾਣਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸ੍ਰੋਤ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਪਕ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸਿਕੰਦਰੀਆ, ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਰੂਪਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਸਨ।²¹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਰੂਪਕ ਬਣਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਐਜਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਮਨਾਕ ਮਾਨਵੀਕਰਨ²² ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾਵਾਂ²³ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਰੂਪਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ “ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਆਤਮਿਕ ਅਰਥਾਂ” ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ *ਵਿਆਖਿਆ* ਦੀ ਬਜਾਇ ਲਿਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ *ਵਿਆਖਿਆ* ਵਿਚ ਇਕ ਅਭਿਆਸ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ “ਕਹਾਣੀਆਂ” ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਸਵਾਰ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ “ਚਿੱਤ ਨਾ ਲਾਉਣ” ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਸੀ। “ਚਿੱਤ ਲਾਉਣ” ਦੇ ਲਈ ਦੂਜਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਰੁਝਾਈ ਰੱਖਣਾ” (NRSV) ਹੈ। ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ “ਚਤਰਾਈ ਦੀਆਂ ਬਣਾਉਟੀ ਕਹਾਣੀਆਂ” (2 ਪਤਰਸ 1:16; KJV) ਅਤੇ “ਬੇਓੜਕ ਕੁਲਪੱਤ੍ਰੀਆਂ” ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉਸ ਪਰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲਾਂ²⁴ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

“ਪਰਬੰਧ” ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (οἰκονομία, *ਓਇਕੋਨੋਮੀਆ*) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। “ਘਰ” (οἶκος, *ਓਇਕੋਸ*) ਅਤੇ “ਪਰਬੰਧ” (νέμω, *ਨੀਮੇ*) ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਬਣਦਾ ਹੈ ਘਰ ਦੇ ਪਰਬੰਧਕ, ਇਕ ਮੁਖਤਿਆਰ ਦਾ ਕੰਮ (ਲੂਕਾ 16:2-4)।²⁵ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਘਰ, ਕਲੀਸੀਆ ਸੰਬੰਧੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15), ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਰੱਬੀ, ਸਦੀਪਕ ਪਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:9; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:25)।²⁶ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕਾ ਦਿੱਤਾ।

ਵਾਕ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਤ 4 ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ – **ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ** – ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ “ਗਿਆਨ” ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਯੁੱਧ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ “ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠਾ ਕਰੀਂ, ਬਲਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ” ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 1:11)। ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਸੂਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝਿੜਕ ਦੇਣੀ ਪੈਣੀ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:20²⁷)। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਤਾੜਨਾ ਦੇਣੀ ਪੈਣੀ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20; ਤੀਤੁਸ 3:10)।

ਆਇਤ 5. ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, **ਪਰ ਆਗਿਆ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ...** । ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਆਗਿਆ” (παράκλησις, ਪੈਰਨਜੀਲੀਆ) ਸ਼ਬਦ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਾਂਵ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਇਤ 3 ਵਿਚ ਅਰਥ ਹੈ “ਹੁਕਮ”। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਹੁਕਮ” ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਆਗਿਆ” ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀਆਂ ਸਨ।²⁸

“ਤਾਤਪਰਜ” ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (τέλος, ਟੀਲੇਸ) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਅੰਤ” (ਵੇਖੋ ASV)। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਇਹ ਉਸ ਅੰਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ “ਜਿਸ ਦੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਇਕ ਲਹਿਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ... , ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਤਾਤਪਰਜ”²⁹ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨਿਸ਼ਾਨਾ” (NRSV) ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਤਪਰਜ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕੀ ਸੀ? ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, “ਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੈ” ਜਾਂ “ਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ”। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ। ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਪਰ ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਸੀ।

“ਪ੍ਰੇਮ,” ἀγάπη (ਅਗਾਪੇ) ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਬਦ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1:14; 2:15; 4:12; 6:11)।³⁰ ਅਗਾਪੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਰਣਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:8) ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 3:17), ਸਗੋਂ ਵੈਰੀਆਂ (ਮੱਤੀ 5:44) ਲਈ ਨਿਸ਼ੁਆਰਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਰੋਨਾਲਡ ਏ. ਵਾਰਡ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਮਸੀਹੀ ਭਾਵ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਧਰਮ-ਗਿਆਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:10 ਤੋਂ ਅੱਗੇ, 19), ਵਿਹਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 10:25-37; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:4-7) ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:3)।”³¹

ਜਦੋਂ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ,” ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਫਿਲਾਸਫੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗਿਆ ਨੇ “ਸਵਾਲਾਂ” (1:4) ਅਤੇ “ਬਕਵਾਸ” (1:6) ਉਤਪੰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ “ਨਿਰਮੋਹ ਬੁੱਧੀਜੀਵਵਾਦ” ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।³² ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ।

ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਝੂਠੇ

ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਲਕਿ, ਉਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਗਾਏ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਆਇਤ 5 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ: ਮਸੀਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, “ਦਿਲ” (καρδία, ਕਾਰਡੀਆ) “ਸਮੁੱਚੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੋਤ” ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੁੱਧ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।³³ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ “ਸ਼ੁੱਧ” (καθαρός, ਕਾਥਾਰੋਸ) ਜਾਂ “ਸਾਫ਼” (NEB) ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਧੰਨ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ੁੱਧਮਨ ਹਨ” (ਮੱਤੀ 5:8)। ਮਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਧਰਮੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਸੰਭਵ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 7:21, 22)।

“ਅੰਤਹਕਰਨ” (συνείδησις, ਸੁਨੈਡੀਸਿਸ) ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ σύν (ਸੁਨ, “ਨਾਲ”) ਅਤੇ ὀρθία (ਓਇਡਾ, “ਜਾਣਨਾ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ “ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।”³⁴ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਕਸਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੱਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (1:5, 19; 3:9; 4:2; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; ਤੀਤੁਸ 1:15)। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ “ਸਾਫ਼” (ἀγαθός, ਅਗਾਥੋਸ) ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ “ਇਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿਚ ‘ਸਾਫ਼’ ਅਤੇ ‘ਇਸ ਦੇ ਅਸਰ ਵਿਚ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ’³⁵ ਹੈ। “ਸਾਫ਼” ਅੰਤਹਕਰਨ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ³⁶ ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਝ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੱਚੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਨਾਲੇ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਾਇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਤਿਕਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਜਾ ਗੁਣ “ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ” ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਵਾਬ ਸੰਬੰਧੀ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਨਿਹਚਾ (πίστις, ਪਿਸਟਿਸ) ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤੀਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ “ਭਰੋਸਾ” ਅਤੇ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ”³⁷ ਹੈ – ਖੁਦ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਿਚ।

ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ “ਨਿਸ਼ਕਪਟ” ਨਿਹਚਾ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਨਿਸ਼ਕਪਟ” (ἀνυπόκριτος, ਅਨੁਪੋਕਰਿਟੋਸ) ਨਕਾਰਾਤਮਕ (αν, ਅੰਨ) ਨੂੰ “ਕਪਟੀ” (ὑποκριτής, ਹੁਪੋਕਰਿਟੇਸ) ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ, ਇਕ ਅਦਾਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਹੁਪੋਕਰਿਟੋਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਦਾਕਾਰ ਉਹ ਬਣਦਾ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਨੁਪੋਕਰਿਟੋਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਬਿਨਾਂ ਨਾਟਕ-ਅਦਾਕਾਰੀ ਕੀਤੇ,” “ਬਿਨਾਂ ਦਿਖਾਵੇ, ਸੱਚਾ, ਈਮਾਨਦਾਰ”³⁸ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5)। ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਟਕ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ “ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।” “ਤੋਂ” ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਬੰਧਸੂਚਕ ἐκ (ਏਕ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ

ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ।” ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬਕੀ ਮਾਰ ਕੇ ਪੀਣ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਜਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ। ਸੁਆਦਲਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਨਦੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁੱਧ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਫ਼ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਰਚਾ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਤਮਿਕ ਗੁਣ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 6. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ “ਸੂਚਿਤ ਰਹੇ” ਵਜੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਇਹ ਸੀ: **ਅਤੇ ਕਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਕੇ ਬਕਵਾਸ ਦੀ ਵੱਲ ਪਰਤ ਗਏ ਹਨ।** “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ” ਵਚਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ “ਸੁੱਧ ਮਨ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਨਿਰਚਾ” ਉਤਪੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ (1:5)। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ “ਖੁੰਝ” ਰਹੇ ਸਨ। “ਖੁੰਝਣਾ” ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੀਆਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਅਨੇਖਾ ਹੈ: ἀστοχέω (ਅਸਟੋਚੀਓ); “ਨਿਸ਼ਾਨੇ” (στόχος, ਸਟੋਕੋਸ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਦਿਆਂ α (ਅ)³⁹ ਦੁਆਰਾ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ”⁴⁰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾ ਰਹੇ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਰ ਸਕਦੇ! ਉਹ “ਬਕਵਾਸ” (ματαιολογία, ਮਾਟਾਈਓਲੋਜੀਆ) ਦੀ ਵੱਲ ਪਰਤ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ “ਖਾਲੀ” (μάταιος, ਮਾਟਾਈਓਸ) ਅਤੇ “ਗੱਲਬਾਤ” (λόγος, ਲੋਗੋਸ) ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।⁴¹ ਇਸ “ਬਕਵਾਸ” ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ “ਆਤਮਾ ਦੇ ਫਲ” (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23) ਦੀ ਬਜਾਇ ਵਿਵਾਦ ਸੀ।

ਆਇਤ 7. ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਦੇਸ਼-ਪੱਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ: **ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।** “ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ” ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (νομοδιδάσκαλοι, ਨੋਮੋਡੀਡਾਸਕਾਲੋਈ) ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ “ਸ਼ਰਾ” (νόμος, ਨੋਮੋਸ) ਨੂੰ “ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ” (διδάσκαλοι, ਡੀਡਾਸਕਾਲੋਈ) ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਸੀ (1:8 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਾਂ (ਖਾਸਕਰ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀਆਂ) ਤੋਂ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ।

ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਸਗੋਂ ਅਯੋਗ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਓਹ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਕੀ ਬੋਲਦੇ ਅਥਵਾ ਕਿਹ ਦੇ ਵਿਖੇ ਪੱਕ ਕਰ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ।** ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਚੰਗੇ ਸੂਟ ਬੂਟ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਨ ਅਤੇ ਬੜੀ ਹੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸੰਭਵ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਚੀਦਾ ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਲਾਰੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਉਹ “ਝੂਠ ਮੂਠ ਦਾ ਗਿਆਨ” ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ (6:20)।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ (1:8-11)

³⁹ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਸ਼ਰਾ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋ। ⁴⁰ਇਹ

ਜਾਣ ਕੇ ਜੇ ਸ਼ਰਾ ਧਰਮੀ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ ਅਤੇ ਢੀਠਾਂ ਲਈ, ਕੁਧਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਲਈ, ਪਲੀਤਾਂ ਅਤੇ ਅਸ਼ੁੱਧਾਂ ਲਈ, ਪਿਉ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਮਨੁੱਖ ਘਾਤੀਆਂ, ¹⁰ਹਰਾਮਕਾਰਾਂ, ਮੁੰਡੇਬਾਜ਼ਾਂ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਚੁਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਝੂਠੀ ਸੌਂ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਥਾਪੀ ਹੋਈ ਹੈ ਨਾਲੇ ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਭੀ ਹੈ। "ਇਹ ਉਸ ਪਰਮਧੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲੋਂ ਆਖਰੀ ਇਕ-ਚੌਥਾਈ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਟਿਆ-ਪੁਰਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ – ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਮਸੀਹ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਡੇ ਲਈ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਮਨਪਸੰਦ ਹਵਾਲੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਬੂਰ 23। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਬਾਈਬਲ ਅਧਿਐਨ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪੁਸਤਕ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜੋ ਵਚਨ (ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ) ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਉਹ ਸਿਰਫ ਯਹੂਦੀ "ਬਾਈਬਲ" ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੇਕੜ ਯਹੂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਕ ਵਿਵਾਦਕ ਮੁੱਦਾ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਆਰੰਭਕ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ:

ਕਈ ਆਦਮੀ ਯਹੂਦਿਯਾ ਤੋਂ ਆਣ ਕੇ [ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ] ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਣ ਲੱਗੇ ਕਿ "ਜੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਰੀਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੁੰਨਤ ਨਾ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸੱਕਦੀ। ... ਤਦ ਕਈਆਂ ਨੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ [ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ] ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਉੱਠ ਕੇ ਕਿਹਾ ਭਈ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15:1, 5)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:19; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:6)।

ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਫੇਰ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਰੂਪ ਵਿਚ। ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਲਪੱਤ੍ਰੀਆਂ) ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਕੀਤੀ (1:3)। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ਕ "ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ" ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ (1:7)।

ਆਇਤ 8. ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਤੋੜਿਆ ਮਰੋੜਿਆ

ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਪਤਰਸ 3:15, 16)। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ: “ਪੌਲੁਸ ਕੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ? ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਂ!” ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, **ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਸ਼ਰਾ ਚੰਗੀ ਹੈ।**

ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ (1:7); ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “... ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।” ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਵੇਕਲਾ ਗਿਆਨ ਸੀ; ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਅਸੀਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆਨ ਹੈ।” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ “ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ” οἶδα (ਓਇਡਾ) ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ” ਉਹ ਹੈ γινώσκω (ਗਿਨੇਸਕੋ); ਇਹ γινώσκω (ਗਨੇਸਿਸ, “ਗਿਆਨ”) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਗਿਨੇਸਕੋ ਅਕਸਰ “ਗਿਆਨ” ਵਿਚ ਮੁੱਢ ਜਾਂ ਉੱਨਤੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਜਦ ਕਿ ਓਇਡਾ ‘ਗਿਆਨ’ ਦੀ *ਭਰਪੂਰੀ* ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ⁴²

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ “ਸ਼ਰਾ ਚੰਗੀ ਹੈ।” ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ “ਸ਼ਰਾ” ਸੀ। ਰਸੂਲ ਨੇ “ਸ਼ਰਾ” (νόμος, ਨੇਮੋਸ) ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਵਰਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੀ, ਉਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜੋ ਮੂਸਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਰੋਮੀਆਂ 3:21; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 24:44)। ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ *ਬਿਧੀਆਂ* ਉੱਤੇ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸਨ, ਖਾਸਕਰ ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਤੇ (ਰੋਮੀਆਂ 7:7)। ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ “ਸ਼ਰਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮੁੱਚਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 3:10-19⁴³)। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਜਿਸ “ਸ਼ਰਾ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਹੈ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਪੁਸਤਕਾਂ – ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਸਗੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਰਾ (ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਤਮ ਕਰੀਏ, ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 1:10, 11)।

ਕਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ “ਚੰਗਾ” ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (καλός, ਕਾਲੇਸ) “ਉੱਚੇ ਮਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ” ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨੇਕ” ਜਾਂ “ਸੁੰਦਰ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴⁴ ਰੋਮੀਆਂ 7:7, 12 ਵਿਚ ਸ਼ਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਰਾਦਾ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ – ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ – ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਸੂਲ ਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:18; ਗਲਾਤੀਆਂ 4:27, 30)। ਉਸ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਨੂੰ “ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤਾਂ” ਆਖਿਆ (ਰੋਮੀਆਂ 1:2; ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15, 16)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ [ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ] ਸੋ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ” (ਰੋਮੀਆਂ 15:4)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਲਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ

ਕਰਦੇ ਹਨ: “ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ ਹਾਂ?”; “ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਹਾਂ?” ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀਆਂ) ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ “ਭਈ ਅਸੀਂ ਧੀਰਜ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਦਿਲਾਸੇ ਤੋਂ ਆਸਾ ਰੱਖੀਏ” (ਰੋਮੀਆਂ 15:4)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ (ਜਿਹੜਾ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਨਮੋਲ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਬਕ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। “ਵਚਨਾਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ” ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਸ ਹੈ।

1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ “ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਸੀਹਤ ਬਣੀਆਂ” ਉਸ ਨੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:1-10) ਅਤੇ ਫਿਰ ਲਿਖਿਆ, “ਜੇ ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਓਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਨਸੀਹਤ ਦੇ ਲਈ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜੁੱਗਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਆਣ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:11)। ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਚੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ:

ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣ: ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਰਾਹਾਬ (ਯਾਕੂਬ 2:21-23, 25)।

ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ: ਨਬੀ ਅਤੇ ਅੱਯੂਬ (ਯਾਕੂਬ 5:10, 11)।

ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ: ਏਲੀਯਾਹ (ਯਾਕੂਬ 5:17, 18)।

ਪਰ, ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਲਈ ਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:16 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਹੈ।” “ਸਾਰੀ” – “ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ” – ਵਿਚ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।⁴⁵ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਲਿਖਤਾਂ “ਸਿੱਖਿਆ, ਤਾੜਨ, ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਗਿਝਾਉਣ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰ ਹਨ ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬੰਦਾ ਕਾਬਲ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਲੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:16, 17)। ਹਰੇਕ ਭਲੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ – ਪੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਦੋਹਾਂ – ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, “ਸ਼ਰਾ ਚੰਗੀ ਹੈ।” ਪਰ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੇ। ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦੋਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਤੋੜ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਸ਼ਰਾ [νόμος, ਨੇਮੋਸ] ਚੰਗੀ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ [νομίμως, ਨੇਮੀਮੋਸ] ਵਰਤੇ।” ਨੇਮੀਮੋਸ ਸ਼ਬਦ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:5 ਵਿਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: “ਜੇ ਕੋਈ ਅਖਾੜੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਤਾਂ ਜਦੋਂ

ਤੀਕ ਉਹ *ਕਾਇਦੇ ਮੂਜਬ* [*ਨੇਮੀਮੇਸ*, 'ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ'] ਨਾ ਖੇਡੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਕਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸ਼ਰਾ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਕਾਇਦੇ ਮੂਜਬ" ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕੌਮਾਂ ਤੇ ਜਬਰਦਸਤੀ ਥੋਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਰਤਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15:1-32)। ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੋਖੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਰਤ ਰਹੇ।

ਅਸੀਂ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤਦ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਆਤਮਿਕ ਸਬਕ ਸਿੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ।

ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤਾਂਗੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਅੱਜ "ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਰੀਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਵਜੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾ "ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਬਣੀ ਭਈ ਅਸੀਂ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਈਏ" ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ "ਪਰ ਹੁਣ ਨਿਹਚਾ ਜੇ ਆਈ ਅਸੀਂ ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਦੇ ਮਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ" (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:24, 25)। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਮਸੀਹ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਗਾਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਮਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੁਦਾਈ ਦੀ ਕੰਧ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ... ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਵਾਲੀ ਜੁਦਾਈ ਦੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਬਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕਨੂਨਾਂ ਸਣੇ ਅਕਾਰਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਦੋਹਾਂ [ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ] ਤੋਂ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਨਸਾਨ ਰਚ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਾਵੇ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:14, 15)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਆਤਮਿਕ ਜੁਦਾਈ ਦੀ ਕੰਧ (ਸ਼ਰਾ) ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਅਕਾਰਥ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ "ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਵਿਚੋਲਾ" (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:15; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), "ਨਵਾਂ ਨੇਮ" (KJV) ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਨੇਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਉਸ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਬਣਨਾ ਹੈ, ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਕਿਵੇਂ ਜੀਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਸਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਵੱਲ।

ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਰਤੋਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੁਰਵਤਰੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਸੀ: ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਪਾਪ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 3:20)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਲੋਭ ਵੀ ਪਾਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ “ਜੇ ਸ਼ਰਾ ਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਭਈ ‘ਲੋਭ ਨਾ ਕਰ’” (ਰੋਮੀਆਂ 7:7; ਵੇਖੋ ਕੂਚ 20:17)। ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਅਗਲੀਆਂ ਦੇ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 9, 10. ਲੰਬਾ ਵਾਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ... । “ਜਾਣ ਕੇ” ਸ਼ਬਦ ਉਸੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ 8 ਆਇਤ ਵਿਚ “ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ” (*ਓਇਡਾ*) ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ, “ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ” ਹੈ। ਫਿਰ, ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ “ਸਮਝਣਾ” ਜਾਂ “ਜਾਣਨਾ” ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਸ਼ਰਾ ਧਰਮੀ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ**। ਸੰਦਰਭ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਸੀ। ਪਰ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “law” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ) ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁਛੇਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ “I” ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪੂਰਨ ਕਥਨ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਸ਼ਰਾ ਧਰਮੀ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ” **ਸਗੋਂ ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ**।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ: ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਸ਼ਰਾ ਧਰਮੀ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ।” “ਧਰਮੀ” (*δίκαιος*, *ਡਿਕਾਈਓਸ*) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ “ਸਹੀ” ਹੈ।⁴⁶ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ *ਸਹੀ ਸੰਬੰਧ*, ਸਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਥੋਪੀ ਗਈ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 4)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਧਰਮ-ਗਿਆਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਜਿਹੜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ; ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ *ਡਿਕਾਈਓਸ* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਇਨਾਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।⁴⁷

ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਡੂੰਘੇ ਧਰਮ-ਗਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਇਕ ਸਰਲ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। “ਧਰਮੀ” ਬਣਨ ਵਿਚ *ਸਹੀ-ਜੀਉਣਾ* ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।⁴⁸ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ *ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ* (1 ਯੂਹੰਨਾ 2:29; 3:7, 10) ਅਤੇ “ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਧਰਮੀ *ਕੰਮਾਂ*” (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 19:8; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਯੋਗਤਾ “ਧਰਮੀ” (*ਡਿਕਾਈਓਸ*) (ਤੀਤੁਸ 1:8) ਬਣਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਇਤ 9 ਵਿਚ, “ਧਰਮੀ” ਦੀ ਤੁਲਨਾ “ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ” ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। “ਸਹੀ-ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ” ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। NRSV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਨਿਰੋਦਸ਼” ਹੈ, ਜਦ ਕਿ NCV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਚੰਗੇ ਲੋਕ” ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ (ਧਰਮੀ) ਅਤੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਿਆਂ (ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ) ਨੂੰ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਓ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਤਲ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਤਲ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ

ਘਾਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੱਤਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ – ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ। ਮੇਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਤੋਂ ਛੇਟਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 13:1-7; 1 ਪਤਰਸ 2:13-17) ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:3)। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਤਦ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਤੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰੱਬੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੋਵੇ।

ਜੇਕਰ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਸ ਦੇ ਲਈ ਹੈ? ਇਹ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਪੌਲੁਸ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਕਿਸ ਦੇ ਲਈ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬੁਰਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਹਨ,⁴⁹ 1:9, 10 ਵਿਚ ਜੇ ਸੂਚੀ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਖਾਸ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ, 1 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 4 ਹੁਕਮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ (ਕੂਚ 20:1-11)। ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:9 ਵਿਚ “ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ” ਅਤੇ ਢੀਠਾਂ, ਕੁਧਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਪਲੀਤਾਂ ਅਤੇ ਅਸੁੱਧਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5 ਤੋਂ 10 ਹੁਕਮ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ (ਕੂਚ 20:12-17) ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਆਇਤਾਂ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ:

5—“ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰ”: ਪਿਉ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

6—“ਤੂੰ ਖੂਨ ਨਾ ਕਰ”: ਮਨੁੱਖ ਘਾਤੀਆਂ।

7—“ਤੂੰ ਜ਼ਨਾਹ ਨਾ ਕਰ”: ਹਰਾਮਕਾਰਾਂ [ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਜ਼ਨਾਹਕਾਰ”] ਅਤੇ ਮੁੰਡੇਬਾਜ਼ਾਂ।

8—“ਤੂੰ ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰ”: ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਚੁਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ [ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅਗਵਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ”]।

9—“ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਗਵਾਂਢੀ ਉੱਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦੇਹ”: ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਝੂਠੀ ਸੌਂਧ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ।

10—“ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨਾ ਕਰ”: ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਭੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸੂਚੀ ਦੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਦਾਹਰਣ ਕਠੋਰ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ (ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ, “ਵਿੰਗੀ ਟੇਢੀ ਪੀੜ੍ਹੀ” ਸੀ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:15)।

ਦਸ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਆਓ ਅਸੀਂ 1:9, 10 ਵਿਚ ਬੁਰਾਈ ਵਾਲੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ।

ਹੁਕਮ 1-4. ਸੂਚੀ ਸਧਾਰਣ ਵਰਗੀਕਰਣਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਜੋੜਾ “ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ ਅਤੇ ਢੀਠਾਂ” ਦਾ ਹੈ। “ਸ਼ਰਾਹੀਨ” ਸ਼ਬਦ ἄνομος (*ਅਨੋਮੋਸ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਹੈ ਜੋ νόμος (*ਨੋਮੋਸ*, “ਸ਼ਰਾ”) α (*ਅ*) ਦੁਆਰਾ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਆਰਥੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰ ਸਕਣ।

“ਢੀਠਾਂ” (ἀνυπότακτος, *ਅਨੁਪੋਟਾਕਟੋਸ*) ਇਕ ਹੋਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ὑποτάσσω (*ਹੁਪੋਟਾਸੋ*, “ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ”⁵⁰) ਦੀ αν (*ਅਨ*) ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਖੇਧੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ⁵¹ – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਰਜੋਰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜੇ ਜੋੜਾ “ਕੁਧਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ” ਦਾ ਸੀ। ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇਅ ਨੇ “ਕੁਧਰਮੀ” (ἄσέβητος, *ਅਸੀਬੀਟੋਸ*) ਨੂੰ “ਇਕ ਭਿਆਣਕ ਸ਼ਬਦ”⁵² ਕਿਹਾ ਸੀ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਥਾਪਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਘਿਰਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਹੁਕਮਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਲਈ ਘਿਰਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ।⁵³ “ਸ਼ਰਾਹੀਨ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਦੇ ਲਈ ਆਦਰ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

“ਪਾਪੀਆਂ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀμαρτωλός (*ਹਮਾਰਟੋਲੋਸ*) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ” ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਬੱਝੀ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।⁵⁴ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 1:15 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਕੁਧਰਮੀ” ਦਾ ਵਰਣਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਦਰੋਹ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ “ਪਾਪੀਆਂ” ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੰਬੰਧ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਧਾਰਣ ਵਰਗੀਕਰਣਾਂ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਜੋੜਾ “ਪਲੀਤਾਂ ਅਤੇ ਅਸੁੱਧਾਂ” ਦਾ ਹੈ। “ਪਲੀਤਾਂ” ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἀνόσιος, *ਅਨੋਸੀਓਸ*) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ “ਪਵਿੱਤਰ” (ὅσιος, *ਹੋਸੀਓਸ*) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਹੈ।⁵⁵ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਇਹ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਾਂ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੋਣ” ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।⁵⁶ “ਅਸੁੱਧ” ਨੂੰ “ਪਲੀਤ” ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ “ਪਲੀਤ” (βέβηλος, *ਬੀਬੀਲੋਸ*) ਹੈ “ਪੂਰੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀ” ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ।⁵⁷

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਛੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਦੇ ਲਈ ਸਜਿਆ ਹੈ,”⁵⁸ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਇਸ ਦੁਖਦ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹਨ।

ਹੁਕਮ 5. ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪੌਲੁਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਸੂਚੀ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ “ਪਿਉ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ” ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਥੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ: *πατρολῶαις* (ਪੈਟਰੋਲੋਆਇਸ, “ਪਿਉ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ”) ਅਤੇ *μητρολῶαις* (ਮੈਟਰੋਲੋਆਇਸ, “ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ”)।⁵⁹ “ਪਿਤਾ” ਲਈ ਸ਼ਬਦ (*πατήρ*, ਪੈਟਰ) ਅਤੇ “ਮਾਂ” ਲਈ ਸ਼ਬਦ (*μήτηρ*, ਮੀਟਰ) ਨੂੰ *ἀλόω* (ਅਲੋਆਓ) ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਾਰਨਾ,” “ਕੁਚਲਣਾ,” ਜਾਂ “ਨਾਸ ਕਰਨਾ।”⁶⁰ ਦਸ ਹੁਕਮ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਕੂਚ 20:12)। ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਜਾਂ ਚੇਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਿਰਾਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ – “ਨਿਰਮੇਰਾ” ਹੋਣ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:3; KJV)। ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ (ਕੂਚ 21:15)।

ਪੰਜਵੇਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 7:9-13)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਲਈ ਤਰੱਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ “ਉਹ ਨਿਰਚਾ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬੇਪਰਤੀਤੋ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਬੁਰਾ ਹੈ” (5:8)।

ਹੁਕਮ 6. 1:9, 10 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ “ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਘਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ” ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਿਆ।⁶¹ ਸ਼ਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਖਦੀ ਸੀ: “ਤੂੰ ਖੂਨ ਨਾ ਕਰ” (ਕੂਚ 20:13)। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਘਾਤ ਜਾਂ ਖੂਨ ਕਰਨਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ਰਮ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ “ਮਨੁੱਖ ਘਾਤੀਆਂ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ? ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲਈਆਂ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:1; 22:4; 26:10)।

ਹੁਕਮ 7. ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੀ “ਤੂੰ ਜ਼ਨਾਹ ਨਾ ਕਰ” (ਕੂਚ 20:14)। ਦਸਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ, “ਜ਼ਨਾਹ” ਨੂੰ “ਜਿਨਸੀ ਪਾਪ” ਦੇ ਆਮ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਉਪ-ਸੂਚੀ ਵਿਚ, ਪਹਿਲਾਂ “ਅਨੈਤਿਕ ਲੋਕਾਂ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਆਮ ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਅਨੈਤਿਕ ਲੋਕ” *ἀνόμοιοι* (ਪੋਰਨੋਸ), ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜੋ “ਜਿਨਸੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, (ਇੱਕ) ਵਿਭਚਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”⁶² ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲਿੰਗੀ ਪਾਪ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:18, 19)।

ਵਿਭਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜਿਨਸੀ ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ “ਸਮਲਿੰਗੀ” ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ। “ਸਮਲਿੰਗੀ” *ἀρσενοκοίτης*

(ਆਰਸੇਨੋਕੋਇਟਸ) ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਜੋ ἄρσενον (ਅਰਸੈਨ, "ਨਰ") ਨੂੰ κοίτη (ਕੋਇਟੇ, "ਬਿਸਤਰ") ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।⁶³ ਇਹ "ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ [ਵਿਅਕਤੀ] ਦੇ [ਨਾਲ] ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"⁶⁴ ਪੂਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਲੇਵੀਆਂ 18:22; 20:13) ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1:18-32; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:9-11)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ।⁶⁵ ਇੱਥੇ ਪੁਰਖ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਪੁਰਖ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਅਤੇ ਇਸਤੀ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਦੋਵਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:26, 27)।

ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵੇਸਵਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ (ਇੱਕ ਪੇਡੋਰਸਟ) ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ, "ਸਮਾਨ ਲਿੰਗੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਮੰਦਰ ਵੇਸਵਾਜਗਰੀ ... ਜਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ [ਲਿੰਗੀ ਸੰਪਰਕ] ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।"⁶⁶ "ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਿ ਆਰਸੇਨੋਕੋਇਟਸ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਪੁਰਖ ਵੇਸਵਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੇਡੋਰਸਟ ਸੀ ਅਸਫਲ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।"⁶⁷

ਹੁਕਮ 8. ਅਗਲਾ ਹੁਕਮ ਸੀ "ਤੂੰ ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰ" (ਕੁਚ 20:15)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਪਾਪ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੁਝ ਅਸਧਾਰਣ ਜਾਪਦੀ ਹੈ: "ਅਗਵਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ" ਪਰ, ਰੱਬੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ (ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਵਜੋਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਲਈ) ਅਗਵਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅੱਠਵੇਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਆਮ ਸੰਪਰਕ ਸੀ।⁶⁸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀνδραποδιστής (ਅੰਡਰਪੋਡਿਸਟਿਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਮਨੁੱਖ-ਚੋਰ" ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁶⁹ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ [ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ] ਕਰਦਾ ਹੈ," ਜੋ ਇੱਕ "ਗੁਲਾਮ-ਵਪਾਰੀ" ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।⁷⁰ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, NIV ਅਤੇ NRSV "ਗੁਲਾਮ" ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ: ਉਸ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਬੰਦੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੁੱਬ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਗੁਲਾਮ-ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੁਕਮ 9. ਦੱਸਵਾਂ ਹੁਕਮ ਸੀ "ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਉੱਤੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਦੇਹ" (ਕੁਚ 20:16)। ਇਹ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ: "ਝੂਠੇ" ਅਤੇ "ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ" ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ-ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹੈ।

ਇੱਕ "ਝੂਠਾ" (ψευδοτης, ਸਿਯੂਸਟਸ) ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਝੂਠਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਓਸ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਅੱਗ ਅਤੇ ਗੰਧਕ ਨਾਲ ਬਲਦੀ ਹੈ" (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 21:8)। ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਸੱਚਾਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਚ, ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਤਲਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ “ਪਰਜੂਰਰ” (ἐπίορκος, ਐਪੀਓਰਕਸ) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἐπί (ਏਪੀ, “ਵਿਰੁੱਧ”) ਅਤੇ ὀρκος (ਓਰਕੋਸ, “ਸਹੁੰ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਹ “ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਵਿਚ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੇ” ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।⁷¹ ਮੱਤੀ 5:33 ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਝੂਠੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ”⁷² ਨੇਵੇਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ (ਕੂਚ 20:16), ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਝੂਠੀ ਸਹੁੰ ਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਕੂਚ 23:1-3, 6-8; ਲੇਵੀਆਂ 19:11-16)।

ਹੁਕਮ 10. ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦੱਸਵੇਂ ਹੁਕਮ (“ਤੂੰ ਲਾਲਸਾ ਨਾ ਕਰ”; ਕੂਚ 20:17) ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਣ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਵੱਡੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ “ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਉਹ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ” (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 13:9; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:21)।

“ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ” ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਵਾਕ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਖਰੀ ਰਾਇ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV)। ਕੁਝ ਲੋਕ “ਰਾਇ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਰਾਇ ਤੋੜਦੀ ਹੈ,” “ਜਦਕਿ ਪਿਆਰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।” ਪੌਲੁਸ “ਰਾਇ” ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਰੂਪ ਸਹਿਤ ਲਗਭਗ ਵੀਹ ਵਾਰ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਦੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ “ਖਰੀ ਰਾਇ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, “ਖਰੀ” (ὀργαίνω, ਹਿਊਜੀਆਈਨੇ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਹੀ।” ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸਹੀ ਉਪਯੋਗ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 11. ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਵੀਂ ਆਇਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, “ਅਤੇ ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ,” ਅਸੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਮੂਸਾ ਦੀ ਬਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਿਦਾਇਤ ਸੀ। ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵਾਕ ਉਸ ਪਰਮਧੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। “ਅਨੁਸਾਰ” (κατά, ਕਾਤਾ, ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁷³ ਵਾਕ “... ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ [‘ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ’]” ਕਈ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਉਹ ਪਾਪ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਹੀ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਸਗੋਂ ਉਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਪ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 19:18; ਰੋਮੀਆਂ 13:9)। ਉਪ-ਸੂਚੀ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਜਾਂਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੂਚੀ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ “ਅਨੁਸਾਰ” (“ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ”) ਸੀ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਕੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਆਖਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ।

ਪਰ, ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ: ਉਹ ਸ਼ਰਾ ਤੋਂ ਇੰਜੀਲ ਵੱਲ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਾ ਭਲੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ

ਵਰਣਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁷⁴ ਸੂਰਜ ਇੱਕ ਕਮੀਜ਼ ਵਿਚਲੇ ਛੇਟ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੁੱਟਾ ਸਾਡੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਮਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਲੰਬਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸ਼ਰਾ ਪਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾ ਪਾਪ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ “ਇੰਜੀਲ” (εὐαγγέλιον, ਜੁਆੰਜਲਾਇਨ) ਦਾ ਅਰਥ “ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ” ਹੈ।⁷⁵ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਦਿਲ ਇਹ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਰਿਆ, ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀ ਉੱਠਿਆ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:1-4)। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ “ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ” (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:8; 1 ਪਤਰਸ 4:17), ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27)। ਇਹ ਸ਼ਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੰਜੀਲ ਹੈ, ਜੋ “ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ” (ਰੋਮੀਆਂ 1:16)।

ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਨੂੰ “ਪਰਤਾਪ”⁷⁶ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਆਇਤ 9 ਅਤੇ 10 ਦੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪਾਪੀਪੁਣੇ ਦੀਆਂ ਖਬਰ। ਇਹ ਪਰਮਧੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ⁷⁷ ਦੇ “ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ” ਹੈ, ਉਹ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਮਹਿਮਾ ਵਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਰਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਾਪੀਪੁਣੇ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ “ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ... ,” ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:15-19; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:4; ਤੀਤੁਸ 1:3)। ਬਦਲੇ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸੌਂਪੀ (6:20; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14) ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ [ਚੀਜ਼ਾਂ] ਤੈਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੈਥੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਜੇਹਿਆਂ ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ ਹੋਣ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2)। “ਹੋਰਨਾਂ” ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਗੁਆਚੇ ਅਤੇ ਮਰ ਰਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਈਏ (ਮੱਤੀ 28:19, 20; ਮਰਕੁਸ 16:15, 16)।

ਪੌਲੁਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਹਾਨ ਕੰਮ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ (1:12-17)

¹²ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਜਿਨ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸਮਝ ਕੇ ਇਸ ਸੇਵਕਾਈ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ। ¹³ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਖੋਰਾ ਸਾਂ ਪਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਚਮ ਹੋਇਆ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ¹⁴ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ

ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅੰਤ ਘਨੇਰੀ ਹੋਈ। ¹⁵ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੇਗ ਹੈ ਭਈ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਰਾਂ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਹਾਂ। ¹⁶ਪਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਹਮ ਹੋਇਆ ਭਈ ਮੇਰੇ ਸਬੱਬੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮਰਾਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਧੀਰਜ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਨਿਹਰਾ ਕਰਨਗੇ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ ਹੋਵੇ। ¹⁷ਹੁਣ ਜੁੱਗਾਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਬਨਾਸੀ, ਅਲੱਖ, ਅਦੁਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਤੇਜ ਜੁੱਗੋਂ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8-11 ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ “ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ... ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (1:11)। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਰੱਬੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ (1:12-17), ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।

ਜਦਕਿ ਪੌਲੁਸ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਇਤ 12 ਤੋਂ 17 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਹਟਣਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਆਦਤ ਸੀ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ, ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਘੁੰਮ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਇਤਾਂ 18 ਤੋਂ 20 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਰਸੂਲ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ।

ਪਰ, ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਆਇਤਾਂ 12 ਤੋਂ 17 ਵਿਚ ਵੀ, ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਉਸ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ:

ਮਸੀਹ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ (1:12), ਪਰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕ ਆਪੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸੱਚਮੁੱਚ “ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ” (1:15) ਅਤੇ ਲਹੂ ਅਤੇ ਮਾਸ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕੀਤਾ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ “ਗਿਆਨ” ਲਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ “ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ” ਸੀ (1:15), ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਜੋ ਵਿਲੱਖਣ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੁਕਤੀ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (1:16), ਨਾ ਕਿ ਗੂੜ੍ਹ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਦਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣਗੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਹਾਂ।” ਜੇਕਰ ਯਿਸੂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇਗਾ ਜੋ ਤੇਬਾ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 12. ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, **ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ**

ਜਿਨ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 1 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਦਾ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਤਰੀਕਾ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ” ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜੀ ਵਾਰ ਵਾਕ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ” ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।⁷⁸ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਆਇਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਪ੍ਰਭੂ” ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ, ਤਾਂਕਿ ਪਦਨਾਮ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ” ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ (ਵੇਖੋ 1:2; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:2)।⁷⁹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਪੂਰਣ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਰਥ ਹੈ:

“ਮਸੀਹ” – “ਮਸਹ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ,” ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਸੀਹ।

ਯਿਸੂ ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਹੈ।

“ਯਿਸੂ” – ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ “ਯਹੋਸ਼ੁਆ” ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਯਹੋਵਾਹ ਬਚਾਉਦਾ ਹੈ।” *ਯਿਸੂ ਸਾਡਾ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ* (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 1:21)।

“ਪ੍ਰਭੂ” – ਸ਼ਾਸਕ। ਯਿਸੂ ਸਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸੀ (1:15, 16) ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: **ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸਮਝ ਕੇ ਇਸ ਸੇਵਕਾਈ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ।** ਉਹ “ਸੇਵਾ” (δῆλονία, *ਡਿਆਕੋਨੀਆ*⁸⁰) ਜਾਂ “ਸੇਵਕਾਈ” (KJV) ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ ਉਹ ਗ਼ੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਦੰਮਿਸਕ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ:

ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਭਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਦਿਆਂਗਾ ਤੈਨੂੰ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਠਹਿਰਾਵਾਂ। ... ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ [ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ] ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਂ ਭਈ ਓਹ ਅਨੁਰੇ ਤੋਂ ਚਾਨਣ ਦੀ ਵੱਲ ਅਤੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਕਿ ਓਹ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰ ਕੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹਨ ਵਿਰਸਾ ਪਾਉਣ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 26:16-18)।

ਇਹ ਗੱਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਗ਼ੈਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਰਸੂਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਵਾਕ “ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸਮਝ ਕੇ” ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅਜੀਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ: ਪ੍ਰਭੂ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ “ਮਾਤਬਰ” ਕਿਵੇਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ” (πιστός, *ਪਿਸਤੌਸ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਇਤ 15 ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਪਿਸਤੌਸ* ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ, ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਲਾਇਕ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁸¹ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23:1; 26:9)। ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇੱਕ ਉਤਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ “ਕੰਮ ਨੂੰ

ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਪੈਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੈਲੁਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਮਾਫ਼ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ), ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਚੁਨੌਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵੀ ਕਰੇਗਾ।

ਉਸ ਕੰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ **ਬਲ** ਦਿੱਤਾ ਸੀ। “ਬਲ” ἐνδυναμώω (ਏਡੁਨਾਮੇ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਜੋਗ ਬਣਾਉਣਾ” (ਵੇਖੋ KJV) ਜਾਂ “ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁸² ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ [ਕੁਝ] ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ”⁸³ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੈਲੁਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਬਲ [ਏਡੁਨਾਮੇ] ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ” (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:13)।⁸⁴

ਆਇਤ 13. ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ: ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਨੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਧੇਰਾ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਮਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੈਲੁਸ “ਇੱਕ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ” (βλάσφημος, ਬਲਾਸਫ਼ੇਮੋਸ) ਸੀ। ਇੱਕ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨਾਦਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁸⁵ ਪੈਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 1:20)। ਪੈਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਨਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 26:9, 11)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੈਲੁਸ “ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ” (ὀϊκτινός, ਠਾਈਓਕਟਸ) ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ।⁸⁶ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਵਾਰ ਪੈਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹੀਆਂ ਜਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸਤਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:1; 22:4, 5, 19; 26:10, 11; ਗਲਾਤੀਆਂ 1:13)। ਦੰਮਿਸਕ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪੈਲੁਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:5)। ਪੈਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਸੇ ਰਾਹ ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਪੈਲੁਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਧੱਕੇਧੇਰਾ” ਵੀ ਕਿਹਾ। “ਧੱਕੇਧੇਰਾ” ὀβριότης (ਹਿਊਬ੍ਰਿਸਟਸ), ਜੋ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਵਿਚ “ਹਾਨੀਕਾਰਕ” (KJV), “ਦੁਸ਼ਟ” (NKJV), ਅਤੇ “ਅਪਮਾਨਿਤ” (RSV) ਹੈ। ਵਾਲਟਰ ਬਾਯਰ ਦੇ ਲੈਕਸੀਕਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਊਬ੍ਰਿਸਟਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਇੱਕ ਹਿੰਸਕ, ਬੇਈਮਾਨ [ਵਿਅਕਤੀ] ਹੁੰਦਾ ਹੈ”⁸⁷ ਜੈਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਯੂ ਸਟੈਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ ὀβριότης (ਹੁਬ੍ਰਿਸ) “ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨੀਚਾ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।”⁸⁸ ਬਾਰਕਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਊਬ੍ਰਿਸਟਸ

“ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੰਕਾਰੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕੇ।”⁸⁹

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਅਕਸਰ “ਅਪਜਸ ਝੱਲਿਆ” (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:2; RSV); ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਦ੍ਰਿੜ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਘਮੰਡੀ ਫ਼ਰੀਸੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਮਿਸ਼ਨ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 26:9-11; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:5, 6)।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ: ਉਹ ਇੱਕ “ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਖੋਰਾ” ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕੋਮਾਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ!

ਪੌਲੁਸ ਭੂਤ-ਕਾਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਪਰ ਐਨਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹਨ ਅਗਾਹਾਂ ਵਧ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਦੱਬੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਉਸ ਉੱਪਰਲੇ ਸੱਦੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਲਵਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ” (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:13, 14)। ਪਰ, ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਭੂਤਕਾਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸਨ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:6)। ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਭੂਤਕਾਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿੰਨਾ ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਚ ਸਕਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬੇਸ਼ਰਤ ਦਯਾ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਸੀ (1:15)। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।**⁹⁰

ਪਰ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ “ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।”⁹¹ ਉਸ ਨੇ ਅਥੇਨੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਖੀਆਂ ਫੇਰ ਲਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਓਹ ਸਭ ਹਰੇਕ ਥਾਂ ਤੋਬਾ ਕਰਨ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:30)। ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ: “ਅਗਿਆਨਤਾ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਮਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।”⁹²

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ, “ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ” (ਜਾਂ “ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ”; KJV) ਅਤੇ “ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ” ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਭੇਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਗਿਣਤੀ 15:22-31; ਵੇਖੋ ਲੇਵੀਆਂ 5:15-19)। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅਣਜਾਣੇ (ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿਚ) ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪਾਪ ਦੀ ਬਲੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ, ਜੇਕਰ, ਉਸ ਨੇ ਆਕੀ⁹³ ਹੋ ਕੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:26, 27, ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, “ਤਾਂ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਫੇਰ ਕੋਈ ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਨਿਆਉਂ ਦੀ ਭਿਆਣਕ ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦੀ ਸੜਨ ਬਾਕੀ ਹੈ।”

ਭਾਵੇਂ ਪੈਲੂਸ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਜਾਂ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼⁹⁴ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਹਤਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੇਹਤਰ ਕੀਤਾ।

ਆਇਤ 14. ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਰੀ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਦਯਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ:⁹⁵ **ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਰਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅੱਤ ਘਨੇਰੀ ਹੋਈ।** “ਅੱਤ ਘਨੇਰੀ” ὑπερπλεονάζω (ਹੁਪਰਪਲੀਓਨਾਜ਼ੋ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਰਿਆ πλεονάζω (ਪਲੀਓਨਾਜ਼ੋ, “ਵਾਧਾ, ਭਰਪੂਰ”) ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਕ ὑπέρ (ਹੁਪਰ, “ਬਹੁਤਾਇਤ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਹੁਪਰਅਕਸਰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ “ਹਾਈਪਰ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ “ਹਾਈਪਰਐਕਟਿਵ” (ਅੱਤ-ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ) ਅਤੇ “ਹਾਈਪਰਸੈਸਟਿਵ” (ਅੱਤ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ)। ਲਾਤੀਨੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਸੁਪਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਪਰਪਲੀਓਨਾਜ਼ੋ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਹਾਈਪਰਬਾਊਂਡ” ਜਾਂ “ਸੁਪਰਬਾਊਂਡ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁹⁶

ਪੈਲੂਸ ਨੂੰ “ਹਾਈਪਰ” ਸ਼ਬਦ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਕਸਰ “ਅੱਤ ਘਨੇਰੀ” ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ “ਹਾਈਪਰ” ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਰੋਮੀਆਂ 5:20 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਜਿੱਥੇ ਪਾਪ ਬਾਹਲਾ ਹੋਇਆ ਉੱਥੇ ਹੀ “ਕਿਰਪਾ ਅੱਤ ਵਧੀਕ ਹੋਈ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਰੋਮੀਆਂ 8:35-37 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ,

ਕੌਣ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰੇਗਾ? ਕੀ ਬਿਪਤਾ ਯਾ ਕਸ਼ਟ ਯਾ ਅਨੁਰ ਯਾ ਕਾਲ ਯਾ ਨੰਗ ਯਾ ਭੈਜਲ ਯਾ ਤਲਵਾਰ? ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ – ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਦਿਨ ਭਰ ਜਾਨੋ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕੋਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਤੁੱਲ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜਿਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਫਤਹ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।⁹⁷

ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ “ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਫਤਹ” ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਅਸੀਂ “ਹਾਈਪਰਕੰਕਰ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ। ਲੈਟਿਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ “ਸੁਪਰਕੰਕਰਸ” ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ!

1:14 ਵਿਚ, ਪੈਲੂਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦਯਾ ਵਧੀਕ ਸੀ: “ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅੱਤ ਘਨੇਰੀ [ਹੁਪਰਪਲੀਓਨਾਜ਼ੋ] ਹੋਈ।” ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ “ਅਸਧਾਰਣ ਬਹੁਤਾਇਤ ਨੂੰ ਮਾਨਣ” ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ।⁹⁸ ਕਿਉਂਕਿ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ πλεονάζω (ਪਲੀਓਨਾਜ਼ੋ) ਦਾ ਅਰਥ “ਭਰਨਾ”⁹⁹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਕੱਪ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਨਾ,

2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:4: ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ “ਫੁੱਲਿਆ” ਹੈ: “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਕਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਫੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਮੇਉਂਦਾ।” 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14 ਵਿਚ NRSV ਇਸ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ: “ਜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅੱਤ ਘਨੇਰੀ ਹੋਈ” – ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਨਦੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਤਟਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵੱਗਦੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲਦੀ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਗਦੀ ਹੋਈ ਕਿਰਪਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹੈ ਲੈ ਕੇ ਆਈ।¹⁰⁰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ; ਪ੍ਰੇਮ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ” ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:13)। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਇੱਥੇ ਦੋ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: (1) ਮਸੀਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੋਮਾ ਹੈ; (2) ਮਸੀਹ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ – ਬਰਨਬਾਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:26, 27)।

ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉੱਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਸੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਪਾਪੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪੰਦਰਵੀਂ ਅਤੇ ਸੋਲ੍ਹਵੀਂ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਜਨਰਲ ਸਚਾਈ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਇਤ 15. ਇਹ ਆਇਤ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੋਗਾ ਹੈ ਭਈ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*ਪਿਸਤੌਸ*) ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੰਨਣਯੋਗ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮਾਤਬਰ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਵਫ਼ਾਦਾਰ, ਭਰੋਸੇਲਾਇਕ।”¹⁰² ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਸਾਧਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਾਕ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵਾਕ “ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੋਗਾ ਹੈ” 1 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਵਾਰ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ (1:15; 3:1; 4:9; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11; ਤੀਤੁਸ 3:8), ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਉਕਤੀਆਂ ਸਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪੌਲੁਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਲਗਭਗ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ” ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਬਕਵਾਸ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਰਣਨ “ਪੰਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ” ਕਰੋ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੁੱਢਲੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਨੂੰ “ਦਸ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ” ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ: “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ।” ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਨੌਂ ਸ਼ਬਦ (ਯੂਨਾਨੀ

ਵਿਚ ਅੱਠ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਹੈ:

“ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ” – ਸਾਡਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ।

“ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ” – ਇਸ ਪਾਪੀ ਜਗਤ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵਰਗ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, “ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ... । ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਪਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤਾਈਂ ਸਗੋਂ ਸਲੀਬ ਦੀ ਮੌਤ ਤਾਈਂ ਆਗਿਆਕਾਰ ਬਣਿਆ” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:7, 8)।

“ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ” – ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ! ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਜੀਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਹਤਰ ਢੰਗ ਲਿਆਂਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਉੱਚਾ ਰਾਹ ਲਿਆਇਆ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਅਤੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ” (ਲੂਕਾ 19:10)।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ “ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਜੋਗ ਹੈ।”¹⁰³ ਯੂਜੀਨ ਐਚ ਪੀਟਰਸਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ, “ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਲਾ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ” (MSG)। ਇਹ ਅਧੂਰੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਅਧੂਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਜੋਗ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਹਿ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ, “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ” ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ ਦੇ ਇਹ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਅਸਲੀ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ” ਵਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ “ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ” ਦਰਸਾਇਆ। “ਪਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ” *πρωτος* (ਪ੍ਰੋਟੋਸ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ” ਜਾਂ “ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ”¹⁰⁴ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਖਤਰਨਾਕ ਪਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (1:9, 10); ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਵਾਕ ਵਿਚ ਪੜਨਾਵ “ਮੈਂ” ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁰⁵ ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਪਾਪੀਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜਾ ਹਾਂ” (ਵੇਖੋ; NASB; KJV; NIV)।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਵੇ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰੇ” ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਗਿਣਿਆ। ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਨ। (1) ਪੌਲੁਸ ਕਤਲ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਸਹਿਤ, ਕਈ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ (1:13)। (2) ਪੌਲੁਸ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਪ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:9; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 7:24)। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਪੀਪੁਣੇ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਰਦਨਾਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀ ਰਹੀ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:9; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:8)। (3) ਪੌਲੁਸ ਦੇ

ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਾਪ ਦਾ ਦੇਸੀ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹⁰⁶ ਪਾਪ ਭਿਆਨਕ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਭਿਆਨਕ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਸਾਂ” ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਸਾਂ, ਪਰ “ਮੈਂ ਹਾਂ” ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ।¹⁰⁷ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਾਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਲੋੜ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:8-10)।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਈਏ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ (“ਮਹਾਂ”) ਪਾਪੀ ਕਰਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਸ਼ਬਦ “ਪ੍ਰੋਟੈਸਟਾਇਪ” ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਮੂਨਾ! ਇਹ ਮਾਡਲ ਦੀ ਸਮੱਰਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਮਾਡਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟਾਇਪ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤੀ ਦਿਖਦੀ ਹੈ” – ਪਰ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਜੇਕਰ ਮਸੀਹ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ!”

ਆਇਤ 16. ਕਦੀ ਕਦੀ, ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ “ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁਰੇ” ਹਨ ਕਿ ਮਸੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪਾਪੀ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ?” ਜੇਕਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਆਸ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਆਸ ਹੈ।

ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਹਮ ਹੋਇਆ ਭਈ ਮੇਰੇ ਸਬੱਬੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਧੀਰਜ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਗੇ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ ਹੋਵੇ। “ਨਮੂਨਾ” ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ (ὄπλοντυπῶσις, *ਹਿਉਪੋਟ੍ਰਾਪੋਸਿਸ*) ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ “ਨਮੂਨੇ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ τυπός (ਟ੍ਰਾਪੋ, “ਨਮੂਨਾ” “ਅਧੀਨ”) ਅਤੇ ਤੀਬਰ ਸੰਬੰਧਕ ὄπλον (ਹੂਪੋ, “ਅਧੀਨ”) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16 ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪ੍ਰੋਟੈਸਟਾਇਪ ਦਾ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ”¹⁰⁸ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਛਚਾਤਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਜੇਕਰ ਮਸੀਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਵਰਗੇ ਇੱਕ ਪਾਪੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਵੇ? ਉਸ ਦੀ “ਸਿੱਧ ਧੀਰਜ” ਨੇ। “ਧੀਰਜ” ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, μακροθυμία (*ਮੈਕਰੋਥੁਮੀਆ*), ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ “ਸ਼ਾਂਤ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ”¹⁰⁹ ਇਹ μακρός (*ਮੈਕਰੋਜ਼*, “ਲੰਬੇ”) ਅਤੇ ἰσχύς (*ਇਸਚੁਸ*, “ਸੁਭਾਅ”)। ਬਾਯਰ ਦਾ ਲੈਕਸੀਕਨ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਉਸ “ਗੁੱਸਾ ਭੜਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ” ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹¹⁰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਭੜਕਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭੜਕਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁੱਸਾ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਰ੍ਹਾਇਆ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ, ਇਹ ਆਇਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ “ਪੂਰਣ ਧੀਰਜ” ਹੈ। “ਪੂਰਣ” ἄραξ (ਹਾਪਸ, “ਸਭਨਾਂ”) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੈ।

ਪਰ, ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੋਲ “ਸਿੱਧ [‘ਬੇਅੰਤ’] ਧੀਰਜ” ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦੇ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ “ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ” ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ, ਉਹ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜਗਤ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਣਆਗਿਆਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “... ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਬਲਵੰਤ ਦੂਤਾਂ ਸਣੇ ਭੜਕਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਅਕਾਸ਼ੋਂ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇਗਾ” (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:7, 8)।

ਆਇਤ 16 ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧੀਰਜ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਗੇ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ ਕਰਨਗੇ ਹੋਵੇ।” ਉਹ ਸਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨਿਹਚਾ” (πισταύω, ਪਿਸਟੇਯੂਓ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਨਾਂਵ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ” (πίστις, ਪਿਸਟਿਸ) ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ। ਪਿਸਟੇਯੂਓ ਦਾ ਅਰਥ “ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ [ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ] ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।”¹¹¹ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਭਲਿਆਈ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 7:21; ਯੂਹੰਨਾ 14:15), ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ “ਪੂਰਾ ਧੀਰਜ” ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਜਿਹੜੇ ਕਰਨਗੇ” μέλλω (ਮੇਲੇ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।¹¹² ਇੱਥੇ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਜਿਹੜੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਲਈ [ਉਸ ਉੱਤੇ] ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਗੇ।” ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਚਿੱਤਰਿਤ ਕੀਤਾ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9)। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਸੀ: ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਹ ਹਰ ਜਗਾ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਆਓ ਅਸੀਂ ਨਿਮਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ: “ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਗੇ” (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇੱਕ ਦਿਆਲੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ। ਉਹ “ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ” (2:4), “ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ” (2 ਪਤਰਸ 3:9) – ਪਰ ਚੋਣ ਸਾਡੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਕੋਲ ਆਉਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 17. ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰ

ਗਿਆ:¹¹³ ਹੁਣ ਜੁੱਗਾਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਬਨਾਸੀ, ਅਲੱਖ, ਅਦੁਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਤੇਜ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

ਰਸੂਲ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।¹¹⁴ ਪਰਮੇਸੁਰ “ਰਾਜਾ” (βασιλεύς, ਬੇਸਿਲਿਉਸ) ਹੈ, “ਜਿਹੜਾ ਧੰਨ ਅਤੇ ਅਦੁਤੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ, ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ” (6:15)। ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। “ਯਹੋਵਾਹ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਕੰਬਣ” (ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 99:1)।

ਪਰਮੇਸੁਰ “ਅਬਨਾਸੀ” ਹੈ। “ਅਬਨਾਸੀ” (αἰών, ਆਈਓਨ) ਦਾ ਸੰਬੰਧ “ਇੱਕ ਯੁੱਗ ਜਾਂ ਕਾਲ” ਨਾਲ ਹੈ।¹¹⁵ “ਅਬਨਾਸੀ ਰਾਜੇ” ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ “ਜੁੱਗਾਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ” (NRSV) ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ “ਅਲੱਖ” (ἄφθαρτος, ਆਫਥਾਟੋਸ) ਹੈ। ਇਹ “ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਵੇਸ਼ੀ [ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ] ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ”; ਉਹ “ਅਵਨਾਸੀ, ਅਲੱਖ” ਹੈ।¹¹⁶ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ “ਅਦੁਤੀ” ਹੈ। “ਅਦੁੱਤੀ” ਹੈ। “ਅਦੁਤੀ” ἄόρατος (ਆਓਰੇਟੋਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਵਿਚ ὁράω (ਹਾਰਾਓ, “ਵੇਖਣਾ”) ਅਤੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਅਗੇਤਰ α (ਅ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।¹¹⁷ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਅਣਡਿੱਠ।”¹¹⁸ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਤਮਾ ਹੈ” (ਯੂਹੰਨਾ 4:24), “ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਨਹੀਂ ਡਿੱਠਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ” (6:16)।¹¹⁹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੀ ਵੇਖ ਸਕਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ “ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ [μῦνος, ਮੋਨੋਸ] ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ।”¹²⁰ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਇੱਕ ਹੈ” (2:5; ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), “ਇੱਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਹੈ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:6)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬੂਠੇ, ਸ਼ਕਤੀਗਿਣ, ਮਨਘੜਤ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕਦਮ ਪਰੇ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅਸਮਾਨ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਂਪ੍ਰਤਾਪੀ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮਹਾਰਾਜ ... ਆਦਰ ਅਤੇ ਤੇਜ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ।” ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ “ਆਦਰ” (τιμῆ, ਟਾਇਮ) ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ “ਮਹਿਮਾ” (δόξα, ਡੋਕਸਾ) ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; “ਕਿਉਂਕਿ ਓਸੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੀਉਂਦੇ ਅਰ ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ੂਦ ਹਾਂ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:28)। ਆਉ ਅਸੀਂ “ਸਦਾ ਤੋਂ ਸਦਾ ਤੀਕ” ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰੀਏ (αἰῶνας τῶν αἰώνων, ਏਓਨੇਸ ਟੇਨ ਏਓਨੇਨ) ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ।”¹²¹

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਫਾਕ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: “ਆਮੀਨ।” ਆਓ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਜੇਰਦਾਰ “ਆਮੀਨ” ਜੋੜ ਦੇਈਏ!

ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਕਿ “ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ” (1:18-20)

¹⁸ਹੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੰਮ ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੇ ਅੱਗੋਂ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀਂ। ¹⁹ਅਤੇ ਨਿਰਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਰੱਖੀਂ ਜਿਹ ਨੂੰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਛੱਡ ਕੇ ਨਿਰਚਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ। ²⁰ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਭਈ ਤਾੜਨਾ ਪਾ ਕੇ ਉਹ ਕੁਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਬਕਣ।

1:18-20 ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ:¹²² ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਜੁਆਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਲੋੜ। ਪੌਲੁਸ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿੱਚ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਲਈ ਖੜੇ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਸਖਤ ਲੜਾਕੂ ਜੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ “ਅੱਛੀ ਲਾਈ ਲੜਣ” ਦੇ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੜਖੜਾ ਕੇ ਛੱਡ ਨਾ ਦੇਵੇ।

ਆਇਤ 18. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਬੱਚਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਹੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੰਮ ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੇ ਅੱਗੋਂ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।**¹²³ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਹੁਕਮ” (*παράγγελία*, *ਪਾਰੰਗਲਿਆ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਆਇਤ 5 ਵਿਚ “ਆਗਿਆ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹²⁴ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਨਾਂਵ ਰੂਪ “ਸਟੀਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”¹²⁵ ਇੱਕ ਸੈਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, “ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।”¹²⁶ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਹ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਇੱਕ ਫੇਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸੈਨਿਕ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹੁਕਮ ਕੀ ਸੀ? ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਪਰ, ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, ਇਹ ਉਸ ਕੰਮ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:¹²⁷ “ਭਈ ਤੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਰਹੀਂ, ... ਭਈ ਤੂੰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰੀਂ ਜੇ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ” (1:3)।

ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ *ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ* ਸੌਂਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। “ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ” (*παρατίθημι*, *ਪਰਾਟੀਥੀਮੀ*) ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, “ਬੈਂਕ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ” ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ¹²⁸ – ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਉਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਭਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਹ ਸੀ **ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗੰਮ ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੇ ਅੱਗੋਂ ਤੇਰੇ [ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ] ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ** ਸਨ। ਭਵਿੱਖਵਾਦੀ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 13:1; 15:32; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:8-11; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:20; 4:11)। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਅਗੰਮ ਵਾਕਾਂ ... ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ,” ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੋ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਗੰਮਵਾਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ (“ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ”) ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਅਗੰਮਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਤਸਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। **ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ** – ਅਰਥਾਤ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਅਤੇ ਮਦਦ ਪਾ ਕੇ” (AB) – ਉਹ ਆਤਮਕ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ

ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਗੰਮਵਾਕ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਿਸ਼ਨ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਾ ਆਗਾਮੀ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ “ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ” ਗਿਆ ਹੋਵੇ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 16:1-3; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14)। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੇ ਲਈ ਅੰਤਾਕਿਯਾ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ (ਸ਼ਾਇਦ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ) ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 13:1, 2), ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:18 ਵਿਚ, RSV ਵਿਚ “ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ” NEB ਵਿਚ “ਉਹ ਅਗੰਮਵਾਕ ਦਾ ਵਚਨ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।”

ਲੁਸਤ੍ਰਾ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ” ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ “ਪਹਿਰਾ [ਅਰਥਾਤ, ‘ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ’] ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ” ਵਿਚ “ਅਗੰਮ ਵਾਕਾਂ” ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ (4:14)। ਕੋਈ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। “ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਆਸਾਂ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ, [ਅਤੇ] ਭਵਿੱਖਵਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।”¹²⁹

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀਆਂ ਕੀ ਸਨ, ਪਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਹ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵੱਧਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖੁਦ ਕਮਾਂਡਰ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ! ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਭਵਿੱਖਵਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਉਹ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਨੂੰ 18ਵੀਂ ਆਇਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਅੱਛੀ [στρατεύω, ਸਟਰਾਟੀਓ] ਲੜਾਈ ਲੜੀ [στρατεία, ਸਟ੍ਰਾਟੀਆ]। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ: “ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ” (6:12)।¹³⁰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ “ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ,” ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2), ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਚਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ (6:20; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:14), ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2)।

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਣ” ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। “ਚੰਗੀ” καλός (ਕਾਲੋਜ਼) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ “ਚੰਗੀ” ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਮਹਾਨ” ਅਤੇ “ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਯੋਗ” ਵੀ ਹੈ।¹³¹ ਕੁਝ ਲੜਾਈਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ – ਜਿਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੜਾਈਆਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵਿਚ ਝੜਪਾਂ, ਸਮੂਹਿਕ ਸੰਘਰਸ਼, ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਗੜਬੜੀਆਂ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਲੜਾਈ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਸੀ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜਾਈ।

ਆਇਤ 19. ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਪਰ “ਸਾਡੇ ਜੁੱਧ ਦੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਰੀਰਕ ਨਹੀਂ” (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:4)। ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਨਹੀਂ ਹਨ: ਬੰਦੂਕਾਂ, ਬੰਬ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਥਿਆਰ। ਸਗੋਂ, ਉਹ ਆਤਮਕ ਹਨ – ਪਰ ਉਹ ਕੀ ਹਨ? ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਜੁੱਧ ਵਿਚ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:19 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ: **ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਰੱਖੀਂ** (ਵੇਖੋ 1:5)। “ਰੱਖੀਂ” ἔχω (ਈਕੋ) ਤੋਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਹੈ,” “ਫੜਣਾ,” ਜਾਂ “ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ” ਹੈ।¹³² ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੋ – ਅਤੇ ਜਾਣ ਨਾ ਦਿਓ।” ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖੋ।”¹³³

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ “ਨਿਹਚਾ” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ “ਨਿਹਚਾ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਚਨ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਜਾਣ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਪਰ, ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਪਦ (“ਚੀ”) ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਸਥਿਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਫ਼ਤਹ ਇਹ ਹੈ ਜਿਹ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹ ਪਾਈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੀ ਨਿਹਚਾ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:4)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ” ਦਾ ਵੀ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ। “ਅੰਤਹਕਰਨ” (συνείδησις, *ਸੁਨੀਡੀਜ਼ਿਸ*) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਦਾ ਫਰਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।¹³⁴ ਸ਼ਬਦ “ਸ਼ੁੱਧ” ਆਇਤ 18 ਦੇ “ਅੱਛੀ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ, ἁγιάσμις (*ਅਗਾਥੇਸ*), “ਸੁੱਧਣਾ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।¹³⁵ ਫਿਰ, ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, ਇੱਕ “ਸ਼ੁੱਧ” ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਅੰਤਹਕਰਨ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ “ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ” ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23:1)। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੂਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਪਛਤਾਤਾਪ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ – ਇੱਕ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਮੀਰ – ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ, ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। NEB ਵਿਚ ਹੈ “ਇਸ ਲਈ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋ ਕੇ, ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜੋ।” ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਹਥਿਆਰ ਹਨ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਸੀਹੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹਮਲਾਵਰ ਹਥਿਆਰ ਹੈ “ਆਤਮਾ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਲੈ ਲਵੋ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:17)। ਪਰ, ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਆਤਮਾ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲੇ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ

ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਤਾਨ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਧਰਮੀ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ, ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਪ ਭਰੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੁਖਭਰੀ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੀਏ। ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ/ਸਾਫ਼ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ “ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜਣ” ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹਰ ਕੋਈ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਫੜੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਹਾ, **ਜਿਹ ਨੂੰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।**¹³⁶ “ਛੱਡ” ἀπωθέω (*ਅਪੋਥਿਓ*) ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ “ਧੱਕਾ” (ὠθέω, *ਓਥਿਓ*)। *ਅਪੋਥਿਓ* ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਉਲੇਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਦੂਰ ਧੱਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, *ਅਪੋਥਿਓ* ਦਾ ਰੂਪ ਮੱਧਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ; ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।¹³⁷

ਕੁਝ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੀ ਨਾ ਸੁਣਨ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ 4:2)। ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਲਓ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨੇਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੂਪਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ¹³⁸ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ਸੱਚਮੁੱਚ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਤਵਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।¹³⁹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ **ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ।**

“ਬੇੜੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ” ναυάγω (*ਨਾਓਏਜੀਓ*) ਜੋ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਚਿਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ναυῶς (*ਨਾਊਸ*,¹⁴⁰ “ਜਹਾਜ਼”) ਅਤੇ ἄγνομι (*ਐਨੂਸੀ*, “ਟੁੱਟਣਾ”)¹⁴¹ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੋਚਿਆ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਉਸ ਸਰੀਰਕ ਮੁਸੀਬਤ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਵਾਰ, ਉਸ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:25 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ *ਨਾਓਏਜੀਓ* ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੌਥੀ ਘਟਨਾ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 27:39-44 ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ”

(2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:25)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ: ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ, ਬਰਫ਼ੀਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਡੁੱਬਕੀ ਮਾਰਨਾ, ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼, ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੈਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਥਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਾਸ਼ਾ। ਇਸ ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਬੇੜੀ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ” ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਪਾਠ ਵਿਚ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ” ਅਸਲ ਵਿਚ “ਨਿਹਚਾ” ਹੈ (ਵੇਖੋ ASV), ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹਲਚਲ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 1:11)। ਪਰ “ਨਿਹਚਾ” ਦਾ ਉਪਯੋਗ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ” ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (“ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ”)। ਅਧਿਆਇ 1:19, 20 ਆਇਤ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਤਮਕ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ” ਬੇਹਤਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 20. ਆਇਤ 19 ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ “ਕਈਆਂ” ਸ਼ਾਇਦ ਆਇਤ 6 ਵਿਚਲੇ “ਕਈ” ਅਤੇ ਆਇਤ 3 ਦੇ “ਕਈਆਂ” ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਇਤ 20 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: **ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਹਨ।** ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:17, 18, ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।¹⁴² ਇਸ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੇ “ਕਈਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ।” ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਕੌਣ ਸੀ। “ਸਿਕੰਦਰ” (ਸ਼ਾਇਦ ਸਿਕੰਦਰ ਮਹਾਨ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ) ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਮ ਸੀ। ਸਿਕੰਦਰ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ ਉਲੇਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਕੰਦਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 15:21; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:33; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:14)।

ਸਿਕੰਦਰ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਛੇਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:9, 10)। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲੀ¹⁴³ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵੀ ਰਹੇ ਹੋਣ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:29, 30)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾੜਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (5:19, 20)। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਸਕੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 3:10)।

ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਤਾੜਨਾ ਪਾ ਕੇ ਓਹ ਕੁਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਬਕਣ।** “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ” ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਰੂਹਾਨੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਪਯੋਗ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:5 ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਪ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੇ ਭਈ ਉਹ ਦਾ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਿਨ ਬਚ ਜਾਵੇ।”

ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਥਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ: “ਹਨੇਰੇ ਦਾ

ਖੇਤਰ" ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਤਾਨ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ¹⁴⁴ ਜਾਂ "[ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ] ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਰਾਜ," ਅਰਥਾਤ, ਕਲੀਸੀਆ (ਕੁਲੁਸੀਆਂ 1:13)। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਛਚਾਤਾਪ ਨਾ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਛੇਕਿਆ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿਚ ਧੱਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਵਰਣਨ ਨਾਲ, ਉਹ "ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ" ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਸੀ? ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਮਕਸਦ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੀ: ਆਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੰਗਤੀ, ਉਤਸਾਹ, ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੇ। ਪਰ, ਸੰਗਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਪੁਨਰ-ਸਥਾਪਨਾ ਸੀ: ਤਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਛੇਕੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ, ਪਹਿਲਾ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:5 ਵਿਚ, ਕਲੀਸੀਆ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਪਾਪੀ ਦਾ ਆਤਮਾ "ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦਿਨ ਬਚ ਜਾਵੇ।" ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20 ਵਿਚ, ਉਹ ਇਨ੍ਹੇ ਪਾਪੀ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ "ਓਹ ਕੁਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਕਣ।"

ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਤਾੜਨਾ ਪਾ ਕੇ" (παιδεύω, ਪਾਏਡਯੂਓ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ, ਹਿਦਾਇਤ, ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ।¹⁴⁵ ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20 ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਚ ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।¹⁴⁶ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਗਲਤ ਚੋਣਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਕਿ "ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।" "ਕੁਫ਼ਰ" ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ βλασφημῆω (ਬਲਾਸਫੇਮੇਓ) ਦਾ ਇੱਕ ਲਿਪੀਅੰਤਰਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਬੁਰਾ ਬੋਲਣਾ।" ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੁਰਾ ਬੋਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਖੁਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕ੍ਰੋਧ ਸੀ। ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸੀ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ।

ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਛਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਅਸਰ ਹੋਇਆ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੂਜੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਤੁਰੰਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਆਪਣੀ ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:16-18)। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ। ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ (ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ, ਇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਛੇਕੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਛਚਾਤਾਪ ਕਰ ਸਕੇ¹⁴⁷) ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ।¹⁴⁸ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪਛਚਾਤਾਪ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ।

ਆਉ ਦੋ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਥੋੜਾ ਅਸਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲਾ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 18:17; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:14, 15; ਤੀਤੁਸ 3:10)। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਫ਼ੈਜ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਤੇ

ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫ਼ੌਜ ਬਣਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

ਦੂਸਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਸੀਹੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਕਿ “ਜੇ ਇਹ ਲੋਕ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ – ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ!”

ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ਮਸੀਹ, “ਸਾਡੀ ਆਸ” (1:1)

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ “ਸਾਡੀ ਆਸ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ (1:1)। ਇਹ ਅਰਥ ਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਸਾਡੀ ਆਸ ਹੈ! ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਸਾਡੀ ਆਸ ਹੈ!¹⁴⁹

ਡਰਪੇਕ ਤਿਮੋਥਿਉਸ (1:2)

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਮੀਲਾ, ਡਰਪੇਕ ਅਤੇ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ – ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੋ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ, ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਰੁਕਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਡਰਪੇਕ ਸੀ?” ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:21-23 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6-8; 2:1, 3, 15; 4:1, 2 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਆਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਹ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਸਨ ਜੋ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੀ ਰਹੇ।

ਮੁੱਖ ਆਇਤ ਸ਼ਾਇਦ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7 ਹੈ, “ਕਿਉਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ” – ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਆਇਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡਰਪੇਕ ਸੀ। ਸਗੋਂ, ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ (ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹਣ ਵਾਲੇ) ਡਰਪੇਕ ਨਾ ਬਣਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਲੱਗਿਆ ਕਿ “ਡਰਪੇਕ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ “ਕਾਇਰਤਾ” ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇੱਕ ਡਰਪੇਕ ਮਨੁੱਖ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਖੋਜ ਸਕਿਆ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਡਰਪੇਕ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਕਸਰ ਦੋ ਆਇਤਾਂ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6-8 ਅਤੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:10, 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “ਜੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਆਵੇ ਤਾਂ ਵੇਖਣਾ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਿਚਿੰਤ ਰਹੇ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ ਸਗੋਂ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦੇਣਾ ਭਈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅੱਪੜ ਪਵੇ।” ਕੁੱਝ ਲੇਖਕ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, “ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਿਓ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡਰਪੇਕ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”

ਮੈਂ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:10, 11 ਤੋਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸੇ ਲਈ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡਰਪੇਕ ਸੀ। ਟੀ. ਆਰ. ਐਪਲਬਰੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਆਮ ਹੈ: “ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਵੇਖਣਾ ਜੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨਿਚਿੰਤ ਰਹੇ’ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਡਰਪੇਕ ਸੀ।”¹⁵⁰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਇਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “[ਲਿਖਤ ਵਿਚ] ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡਰਪੇਕ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਸੀ।”¹⁵¹

ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:10, 11 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵਹੀਣਤਾ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਇਤ 11 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਕੋਈ ਵੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵਹੀਣ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ [ਤਿਮੋਥਿਉਸ] ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ।”¹⁵² ਇਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਲਾਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ: “ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12; KJV)।

1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:10, 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਨੇਥ ਐੱਲ ਚਾਫਿਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, “ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਰ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਤਰਸ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਰਸਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।”¹⁵³ ਲਗਭਗ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ “ਜਵਾਨੀ” ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12), ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਵਾਨ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਈ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:10, 11 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਡਰਪੇਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ; ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਣਜਾਣ, ਅਤੇ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਦੀਆਂ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ, ਪਰ ਵਚਨ ਦੇ ਸੇਵਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ

ਕਰਣ। RSV ਵਿਚ ਹੈ “ਵੇਖਿਓ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ।”

ਕੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡਰਪੇਕ ਸੀ? ਸ਼ਾਇਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁵⁴ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਡਰਪੇਕ ਸੀ? ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਡਰਪੇਕ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਕਠੋਰ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹੋਰ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਟੀਮ ਬਣਾਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਦਲੇਰ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਜਦਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਧੇਰੇ ਸਤਰਕ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ।

ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੰਜ ਲੱਛਣ (1:3-7)

ਇੱਕ ਮੰਡਲੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਚਦੇ ਹਨ; ਪਰ 1:3-7 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਧਰਮ-ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਪੰਜ ਲੱਛਣ ਦੱਸੇ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਤੋਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਵਜਾਹ ਬਣਦੇ ਹਨ:

ਉਹ ਨਵੀਨਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਦਿਲ ਦੀ ਬਜਾਇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਕੰਮ ਦੀ ਬਜਾਇ ਤਰਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਨਿਮਰਤਾ ਦੀ ਬਜਾਇ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੁੜ੍ਹੀਵਾਦਿਤਾ ਦਾ ਦੋਸੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।¹⁵⁵

ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੈਕਸੀ (1:3-7)

1:3-7 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਚੈਕਸ ਰਹੋ! (1:3, 4)। ਸਮਝੋ ਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਝਿਜਕੋ।

ਧਿਆਨ ਲਗਾ ਕੇ ਰੱਖੋ! (1:5)। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਕਿ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੂਚਤ ਰਹੋ! (1:6, 7)। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣੋ, ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਉਹ ਸਿਖਾਓ।

ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡਰਪੇਕ ਸੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ।

“ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ!” (1:3)

“ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਖਤਰਨਾਕ ਯਾਤਰਾ, ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ, ਸ਼ਖਤ ਠੰਢ, ਘੁੱਪ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਲੰਬੇ

ਮਹੀਨਿਆਂ, ਨਿਰੰਤਰ ਖਤਰੇ, ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ। ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਆਦਰ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।” ਇਹ ਇਸਤਿਹਾਰ ਇੱਕ ਲੰਡਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਇਸਤਿਹਾਰ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਰਕਟਿਕ ਐਕਸਪਲੋਰਰ ਸਰ ਅਰਨੈਸਟ ਸ਼ੈਕਲਟਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।¹⁵⁶ ਜੇਕਰ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਫ਼ਰਤ, ਸਖਤ ਮੇਹਨਤ, ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦੁਖਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ – ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਅੰਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਦ ਤੱਕ ਪੂਰਣ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:23-27)। ਦੂਸਰਾ ਉਸ ਦਾ ਚੇਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ। ਪਹਿਲੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ – “ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜੋ” (1:18; 6:12) ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਨਜਿੱਠੀ (1:3)।

ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਟੀਚਾ (1:5)

ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5 “ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਟੀਚੇ” ਤੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। (1) ਉਦੇਸ਼: ਪ੍ਰੇਮ। (2) ਸੇਮਾ: ਇੱਕ ਸੁੱਧ ਮਨ, ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਜ਼ਮੀਰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ।

ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ (1:6, 7)

ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੋ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਹ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਰਸੂਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਜਾਣੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਪੜ੍ਹੋ, ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਸੋਚੋ। ਫਿਰ ਪੜ੍ਹੋ, ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਥੋੜਾ ਹੋਰ ਸੋਚੋ।

ਨਿਮਰ ਰਹੋ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖਤ ਮੇਹਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਨਾ ਬਣੋ, ਪਰ ਘਮੰਡੀ ਵੀ ਨਾ ਬਣੋ।

ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਰਾਹੇ ਨਾ ਪੈ ਜਾਓ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਣ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਚੰਗੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੱਚਾਈਆਂ (1:8-11)

1:8-11 ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੂਲ ਪਾਠ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਰਾ ਵਿਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਚੰਗੀ ਹੈ (1:8)। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜੇ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾ ਤੋ ਉਲਟ ਕੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ (1:9, 10)। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਰਾਹੀਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ – ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ (1:11)। ਸ਼ਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਆਤਮਿਕ ਮਾਜ਼ੀ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ “ਉਸ ਪਰਮਪੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ” ਦੇ ਵੱਲ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੀਏ।

ਪਾਪ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ (1:9, 10)

ਆਇਤ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿਚ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਹੈ? ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: “ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਮੈਂ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਂਗੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਲੁਟੇਰੇ, ਕੁਧਰਮੀ ਅਤੇ ਜ਼ਨਾਹਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਇਸ ਮਸੂਲੀਏ ਵਰਗਾ ਹਾਂ” (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 18:11)। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਤਾਂ ਆਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਠਹਿਰਾਵੇਗੀ: “ਜੇ ਕੁਝ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ।” ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 3:23, 24)।

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ (1:12-17)

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਹਿਦਾਇਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਤੇ ਲਾਇਆ।

ਪ੍ਰਸੰਸਾ (1:12-14)। ਭਾਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਭਗ ਤੀਹਾਂ ਵਰਿਹਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਉਹ “ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਖੋਰਾ ਸੀ” (1:13)। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰੇ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਸੇਵਕਾਈ” ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਵੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (1:12; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:15, 16; 26:16-18)।

ਗਲਾਤੀਆਂ 2:20 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਲੇਖ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਚਮਕਦੀ ਹੈ: “ਜਿਹ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ (1:15, 16)। ਸਾਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।¹⁵⁷ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੇ ਧੀਰਜ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ “ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਗੇ” (1:16)। ਜੇਕਰ ਮਸੀਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਸ਼ਾਇਦ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਪੀ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ, “ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪੌਲੁਸ ਵਰਗਾ ਭਿਆਨਕ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।” ਕਈ ਵਾਰ ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਦੇ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੇ ਚੰਗੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, “ਕੀ ਤੂੰ ਕੁਰਨੇਲਿਯੁਸ ਚੰਗਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਾਂ?” ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, “ਉਹ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਸਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਭੈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨਿੱਤ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 10:2; NIV)। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 11:14)।

ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ, ਪਰ ਤੂੰ ਇੱਕ ਪਾਪੀ ਹੈਂ (ਰੋਮੀਆਂ 3:23), ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਥੇ “ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੋਗ ਹੈ”: “ਭਈ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ” (1:15)। ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੀਏ!

ਉਸਤਤ (1:17)। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ: “ਹੁਣ ਜੁੱਗਾਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਬਨਾਸੀ, ਅਲੱਖ, ਅਦੁਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਤੇਜ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ” (1:17)। ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਸਾਹੀ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜੋ ਅੱਤ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ; ਉਹ ਸਦਾ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਦਾ ਤੱਕ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਨਾਸਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰੇ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਦਾ ਲਈ ਉਸਤਤ ਅਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ। ਪੌਲੁਸ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ! ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਜਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਰਮ ਨਮੂਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀਏ।

“ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸਮਝਿਆ” (1:12)

ਇੱਕ ਬਗੀਚਾ ਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਲੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੇਗਾ: ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਘਾਹ ਉੱਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਲੰਬੀ ਬੂਟੀ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ? ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਬੂਟੀ ਨੂੰ ਉਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਉੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਬਿਆਨ “ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸਮਝ ਕੇ” (1:12) ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23:1; 26:9)। ਫਿਰ ਵੀ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਤਮਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਯੋਧਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।

ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਮਰਾਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਜਾਂ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਅਧਰਮੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹਨ। ਪਰ, ਪ੍ਰਭੂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਉਤਸਾਹੀ, ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਅਤੇ ਭਾਵੁਕ ਹਨ – ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਸਾਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਦਾਸ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਚੀਜ਼ਾਂ (1:15)¹⁵⁸

ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਵਾਰ (ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ), ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ “ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ” (1:15; 3:1; 4:9; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11; ਤੀਤੁਸ 3:8)। ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ, ਖੰਡ ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੋਗ ਹੈ” (1:15; 4:9)। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਰਤਮਾਨ ਉਪਯੋਗ ਵਿਚ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ “ਮੰਨਣਯੋਗ” ਹਨ। KJV ਵਿਚ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ,” ਅਤੇ NRSV ਵਿਚ “ਨਿਸ਼ਚਤ” ਹੈ। ਅੱਜ, ਵੀ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ “ਕਹਾਵਤਾਂ” ਹੈ। ਕੁੱਝ ਸੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ “ਮੰਨਣਯੋਗ,” “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ,” ਅਤੇ “ਨਿਸ਼ਚਤ” ਸਨ।

ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਖਾਂਗੇ: 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ, ਤੀਤੁਸ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੋ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਣੇਗਾ।

ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਉਣਾ (1:15)। ਪਹਿਲਾ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਬਿਆਨ” 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:15 ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੋਗ ਹੈ ਭਈ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਹਾਂ।” ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 2:17; 10:45; ਲੂਕਾ 19:10)।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕਹਾਉਤ ਵੱਲ ਇੱਕ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ” ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। “ਮਸੀਹਾ,” “ਮਸੀਹ” ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਰੂਪ ਹੈ, ਉਹ ਜਿਸ ਦੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। “ਯਿਸੂ” “ਯਹੋਸ਼ੁਆ” ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਯਹੋਵਾਹ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ” (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 1:21)।

“ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ” ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਕ “ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ” ਦਾ ਛੇ ਵਾਰ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 3:19; 6:14; 11:27; 12:46; 16:28; 18:37)। “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਾਪੀਆਂ” (ἁμαρτωλός, *ਹਾਮਾਟੋਲੋਜ਼*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਸ਼ਬਦ ਸੀ; ਪਰ ਇਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਤਾਲੀ ਵਾਲ ਆਇਆ ਹੈ।¹⁵⁹ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਪਾਪੀ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “... ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਹਾਂ।” ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਕਹਾਵਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਜਿਨ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਹ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਤਬਰ ਸਮਝ ਕੇ ਇਸ ਸੇਵਕਾਈ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਫਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਖੋਰਾ ਸਾਂ ਪਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਹੋਇਆ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣਪੁਣੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਰਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅੰਤ ਘਨੇਰੀ ਹੋਈ। ਇਹ ਬਚਨ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਮੰਨਣ ਜੋਗ ਹੈ ਭਈ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰਹਮ ਹੋਇਆ ਭਈ ਮੇਰੇ ਸਬੱਬੋਂ ਜਿਹੜਾ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਧੀਰਜ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਨਿਰਚਾ ਕਰਨਗੇ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ ਹੋਵੇ (1:12-16)।

ਇੱਕ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਦਾ ਕੰਮ (3:1)। ਪਹਿਲੀਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚਾਈਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਚਰਚ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਚਰਚ ਦਾ ਸੰਗਠਨ। “ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਬਿਆਨ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਿਗਾਹਬਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ” (3:1)।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚਰਚ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਉਬਾਸੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਉਲਟ, ਚਰਚ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ।¹⁶⁰

ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:1 ਦਾ ਸ਼ਬਦ “ਨਿਗਾਹਬਾਨ” ἐπίσκοπος (*ਅਪੀਸਕੋਪੋਸ*)¹⁶¹ ਤੋਂ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਇੱਕ ਪਦਨਾਮ ਹੈ। (ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ “ਬਜ਼ੁਰਗ” ਅਤੇ “ਚਰਵਾਰੇ” ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ¹⁶²)। ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ” ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਕਰ ਸਕਣ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਨੇਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਅੱਤਿਆਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਾਰਣ ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ (4:7-9)। “ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਬਿਆਨ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:9 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 10 ਵੀਂ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ NIV; REB) ਜਾਂ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ NLT)। ਸਬੂਤ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੈਲੂਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿੱਤੀ: “ਭਗਤੀ ਲਈ ਆਪ ਸਾਧਨਾ ਕਰ” (4:7)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਉਂ ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਥੋੜਾ ਹੈ ਪਰ ਭਗਤੀ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭਵੰਤ ਹੈ” (4:8)। ਕੁੱਝ ਲੋਕ KJV ਦਾ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣੂ ਹਨ: “ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰਕ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਨਾਲ ਥੋੜਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਪਰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ।”

ਭੌਤਿਕ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕੁੱਝ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਸਾਡੀਆਂ ਦੇਹੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਮੰਦਰ ਹਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:19)। ਪਰ, ਜੇ “ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਇਕ” ਹੈ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਰਮੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਬਣ ਸਕੀਏ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਤਮਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੁੱਗਣੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਇਤ 8 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਧਾਰਣ ਕਹਾਵਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ NLT), ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਇਦ ਪੈਲੂਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕਿਉਂ ਹੈ: “ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਵਾਇਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਰੱਖੀਏ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਣ ਕਿਰਪਾ (ਤੀਤੁਸ 3:4-8)। ਚੌਥੀ ਕਹਾਵਤ ਦੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਤੀਤੁਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ: “ਇਹ ਬਚਨ ਸਤ ਹੈ” (ਤੀਤੁਸ 3:8)। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਖੰਡ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਿਆਲਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਜੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੀ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੀਤੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਰਹਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਜਨਮ ਦੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਜਿਹ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਵਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਭਈ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰ ਕੇ ਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਈਏ। ਇਹ ਬਚਨ ਸਤ ਹੈ (ਤੀਤੁਸ 3:4-8)

ਇਹ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਲੰਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸੀਂ “ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਗੀਤ ਹੈ (ਸ਼ਾਇਦ ਪੈਲੂਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ)। ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਕਸਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆਲੂ, ਪ੍ਰੇਮੀ, ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ। (“ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ”) ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਾਂ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਫਿਰ ਅਨੰਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਉਸ ਨੇ ... ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਰਚਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਜਨਮ ਦੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ।” ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਵਿਚ, ਸ਼ਬਦ “ਅਸ਼ਨਾਨ” ਦਾ ਆਮ ਅਰਥ ਬਪਤਿਸਮਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 22:16; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:9-11; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:26; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:22)। ਇੱਥੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ “ਨਵੇਂ ਜਨਮ ਦਾ ਅਸ਼ਨਾਨ,” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਸ਼ਨਾਨ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4)। NIV ਵਿਚ “ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਦਾ ਅਸ਼ਨਾਨ” ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ “ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਵਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ” (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 3:3, 5; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38)।

ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਕਹਾਵਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ, ਉਸ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ!

ਯੀਰਜ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11-13)। ਪੰਜਵਾਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਬਿਆਨ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11-13 ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਪੱਤੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੀ ਇੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਨੀਰੋ ਦਾ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੌਣ ਇਸ ਪੱਤੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇਗਾ।

ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਹਾਵਤ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਮਸੀਹੀ ਗੀਤ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਾਲਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਗੀਤ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਬਚਨ ਸਤ ਹੈ:

ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂਗੇ ਭੀ।

ਜੇ ਸਹਾਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਭੀ ਕਰਾਂਗੇ।

ਜੇ ਉਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਭੀ ਸਾਡਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਬੇ ਵਫ਼ਾ ਹੋਈਏ ਪਰ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਨਕਾਰ

ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11-13)।

ਆਇਤ 11 ਵਿਚ “ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਏ” ਚਿੱਤਰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ “ਉਹ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ” (ਰੋਮੀਆਂ 6:3)। “ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂਗੇ ਭੀ” ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੰਤ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, “ਜੇ ਸਹਾਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਭੀ ਕਰਾਂਗੇ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:12)। “ਸਹਾਰ” ਦੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ὄψομένω, *ਹੁਪੋਮੈਨੋ*) ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਮੁਸੀਬਤ, ਦੁੱਖ, ਜਾਂ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ। “ਜੇ ਉਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਭੀ ਸਾਡਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:12; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 10:32, 33); ਫਿਰ ਵੀ “ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਬੇ ਵਫ਼ਾ ਹੋਈਏ ਪਰ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ

2:13)।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਉੱਨਤੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ: “ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਏ” (ਭੂਤ ਕਾਲ), “ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਾਂਗੇ ਭੀ” (ਭਵਿੱਖ)। “ਜੇ ਸਹਾਰ ਲਈਏ” (ਵਰਤਮਾਨ), “ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਭੀ ਕਰਾਂਗੇ” (ਭਵਿੱਖ)। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਮਰਦੇ ਅਤੇ ਸਹਾਰਦੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜੀਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੀ ਕਰਾਂਗੇ!

ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜੀਵਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੈ! ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਗਾ ਕੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਸਿੱਟਾ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ “ਚੀਜ਼ਾਂ ਇੱਕਦਮ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਨ।” ਇਹ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੈ:

1. ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ (1:15)।
2. ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਲੋੜ (3:1)।
3. ਆਤਮਕ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ (4:7-9)।
4. ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾ ਨਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ “ਜਲ ਦੇ ਅਸ਼ਨਾਨ” ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਇਆ (ਤੀਤੁਸ 3:4-8)।
5. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੋਣ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ – ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11-13)।

ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਧਾਗਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਹ ਹੁਣ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਜਲ ਦੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬੇਵਫ਼ਾ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਸੀਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ (ਮਰਕੁਸ 16:16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38)। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਵਫ਼ਾ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ (ਗਲਾਤੀਆਂ 6:1; ਯਾਕੂਬ 5:16)। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਰੰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਫ਼ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਕਰੋ!

ਰੂਹਾਨੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ (1:18-20)

ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਸੀਂ ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਆਤਮਕ ਜੱਥੇ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:3, 4; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10-17; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:3)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਫ਼ੌਜੀ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:7; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:25; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:8; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:3, 4; ਫਿਲੋਮੇਨ 2)। ਇਹ ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਤਮਕ ਜੱਥੇ ਵਿਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੌਲੂਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੇਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵਚਨ ਸਾਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਤਮਕ ਹੁਕਮ (1:18)। ਪੌਲੂਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ” (1:18)। ਇਹ ਆਤਮਕ ਲੜਾਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚਲੀ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਤਰੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ “ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਰਹੀ” ਅਤੇ “ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰੀ ਜੇ ਹੋਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ” (1:3)।

ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਵਾਰ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਜਤਨ ਕਰੋ” (ਯਹੂਦਾਹ 3)। ਵਚਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਣ ਜਾਂ ਨਾਸ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਘਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੁੱਧ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲਈ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਦੇਗਲੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। “ਲੜਾਈ” ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਤਮਕ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ “ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ” ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੀਏ।

ਆਤਮਕ ਹਥਿਆਰ (1:18, 19)। ਆਤਮਕ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਹਥਿਆਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨੇ ਪੈਣੇ ਸਨ? ਪੌਲੂਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ “ਅਗੰਮਵਾਕਾਂ” ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (1:18)। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ! ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ “ਨਿਹਚਾ” ਅਤੇ “ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ” ਸੀ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ (1:19)। ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਆਤਮਾ ਸੀ (1:5) ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ ਸਮਝ ਸੀ (1:8-11)।

ਸਾਡੀ ਸ਼ਸਤਰਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ “ਆਤਮਾ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਹੈ” ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:17)। ਪਰ, ਸਾਨੂੰ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤਲਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਯੋਧੇ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਣ ਦੇ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਪੌਲੂਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ” ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ; ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, “ਅਤੇ ਇਹ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ ਝਗੜਾ ਕਰੇ ਸਗੋਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ ਅਤੇ ਸਬਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਤਾੜਨਾ ਕਰੇ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:24, 25)।

ਆਤਮਕ ਨੁਕਸਾਨ (1:19, 20)। ਪੌਲੂਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ “ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ” ਨੂੰ “ਛੱਡ ਕੇ” “ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਬੇੜੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ” (1:19)। ਬੇੜੀ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਉਸ ਆਤਮਕ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਡੁੱਬ ਰਿਹਾ ਜਹਾਜ਼, ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ-ਟਕਰਾ ਕੇ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਬੇਤਾਬ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਲਾਹ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀ ਦੋਵੇਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ: “ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ” ਗਿਆ ਸੀ – ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (1:20)। ਉਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣ, ਪਛਚਾਤਪ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਣ।

ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾਗੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਏ ਸਨ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ-ਭਰ ਦੀ ਹੈ। “ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇਜ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ... ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਜੁੱਧ ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ [ਅਸੀਂ] ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।”¹⁶³ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਅੰਤ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਵਾਂਗੇ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 2:10)। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਅੱਡੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ” ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਰਹਿ ਅਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਹਟੀ। ਕਾਸ਼ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇ।

“ਨਾਮ ਦੇਣਾ” (1:20)

ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਕਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਕੁੱਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ “ਨਾਮ ਦੇਣ ਦੇ” ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਦੀ ਕਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਚਮਤਕਾਰੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸਨ ਜੋ ਅੱਜ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਭਾਈ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਡੇ ਸਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਏ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਤੱਵਾਂ ਤੇ।¹⁶⁴

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਬਰੂਸ ਬਰਟਨ, ਡੇਵਿਡ ਆਰ. ਵੀਰਮੈਨ, ਅਤੇ ਨੀਲ ਵਿਲਸਨ, *1 ਤਿਮੋਥੀ, 2 ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਲਾਇਡ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ* (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਟਿੰਡਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), ix. ²ਕੇ. ਐੱਚ. ਰੋਗਸਟੇਰਫ, “*ਅਪੋਸਟੋਲੋਸ: ਥਿਓਲੋਜੀਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* ਵਿਚ, ਸੇਪ. ਗੇਰਹਾਰਟ ਕਿਟਲ ਅਤੇ ਗੇਰਹਾਰਟ ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ, *ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਜੈਫਰੀ ਡਬਲਿਊ ਬ੍ਰੈਮਿਲੇ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ:

ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1985), 70. ³ਬਾਈਬਲ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਆਸ (ἐπιπίστῃς, ਐਲਪਿਸ) ਹੈ "ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ... ਦੇ ਨਾਲ [ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼] ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ" (ਵਾਲਟਰ ਬਾਯਰ, ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਤੀਸਰਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ ਫਰੈਡਰਿਕ ਡਬਲਿਊ ਦਨਕਰ [ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈੱਸ, 2000], 319). "ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਉਹ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਦਰ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ⁴ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, ਦ ਲੇਟਰਸ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਐਂਡ ਫਿਲੋਮੋਨੇ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਪਾਦਨ, ਦ ਡੈਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਦਲਫੀਏ: ਵੇਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 21. ⁵ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਖਤਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਆਤਮਕ ਲਾਭ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:6)। ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਤੀਤੁਸ (ਇੱਕ ਯੂਨਾਨੀ) ਦਾ ਖਤਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2:3, 5)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਖਤਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ⁶ਵਾਲਟਰ ਐੱਲ. ਲਾਏਫੇਲਡ, 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਦ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੋਡੇਰਵਨ, 1999), 19. ⁷ਬਾਯਰ, 202. ⁸ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 287. ⁹ਬਾਯਰ ਲੈਕਸੀਕਨ ਚੈਰਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੱਲ ਇੱਕ ਦਇਆਵਾਨ ਸੁਭਾਅ, ਪੱਖ, ਕਿਰਪਾ, ... ਭਲਾ" – "ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ" (ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 1079)।

¹¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 316. ¹²ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 1:3 ਅਤੇ 6:16; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:4 ਅਤੇ 2:5; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:13 ਅਤੇ 1:14; ਤੀਤੁਸ 3:5 ਅਤੇ 3:7. ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:16. ¹³"ਬਣੇ ਰਹੇ" προσμένω (ਪ੍ਰੋਸਮੈਨੇ), ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਜੋ πρός (ਪ੍ਰੋਸ, "ਨਾਲ") ਅਤੇ μένω (ਮੈਨੇ, "ਬਣੇ ਰਹੇ")। ¹⁴ਬਾਯਰ, 765. ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਕਿ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2 ਵਿਚ ਪੈਰਾਕਲਿਓ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁵ਭਰਾ ਫਿਲੋਮੋਨੇ ਸੀ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੋਨੇ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲੋਮੋਨੇ ਕੁਲੁੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। (ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:7-9 ਦੀ ਫਿਲੋਮੋਨੇ 10 ਅਤੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:17 ਨਾਲ ਫਿਲੋਮੋਨੇ 2.) ¹⁶ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਈਰਡਮੈਨ, ਦੀ ਪਾਸਬਾਨਲ ਏਪੀਸਲਜ਼ ਆਫ ਪੌਲ (ਫਿਲਦਲਫੀਏ: ਵੇਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1923), 16. ¹⁷ਡੇਵਿਡ ਐੱਲ ਰੇਪਰ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਦੂਗਰੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15-28, ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟੂਡੇ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸਰਸੀ, ਆਰਕੰਸੋ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, 2001), 183-85. ¹⁸ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18; 19 ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਏਸੀਆ ਦੀਆਂ ਸੱਤਾਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਨਾਮ ਸੀ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 2:1-7)। ¹⁹ਬਾਯਰ, 760. ²⁰ਡਬਲਿਊ. ਈ. ਵਾਇਨ, ਮੈਰਿਲ ਐੱਫ. ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਇਟ, ਜੂਨੀਅਰ, ਵਾਇਨਸ ਕੰਪਲੀਟ ਐਕਸਪੋਜ਼ੇਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ (ਨੈਸ਼ਵਿਲ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 96.

²¹ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ। ²²ਇੱਕ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਾਨ ਅਰਥ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, "ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੱਥ")। ²³ਹੋਏ ਬੀ. ਜੱਕ, ਬੀਸਿਕ ਬਾਈਬਲ ਇੰਟਰਪਰੀਸ਼ਨ (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1991), 30-31. ²⁴"ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ੇ" ἐκκλήσιον (ਐਕਕਲੀਡੀਸਿਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ "ਬੇਕਾਰ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ" (ਬਾਯਰ, 303)। ²⁵ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 697. ²⁶ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 697-98. ²⁷ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:20 ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ²⁸ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਹਿਦਾਇਤ" ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ²⁹ਬਾਯਰ, 998. ³⁰ਪਹਿਲੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ "ਪਿਆਰ" ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਮਾਇਆ ਦਾ ਲੋਭ" ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (3:3; 6:10)।

³¹ਚੇਨਾਲਡ ਏ. ਵਾਰਡ, ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1974), 31. ³²ਏ. ਐਮ. ਰੈਨਵਿਕ, "ਨੈਸਟਿਕਵਾਦ," ਦ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੰਪਾਦਨ ਜੈਫਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਬ੍ਰੈਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1982), 2:487. ³³ਬਾਯਰ, 508. ਜਦੋਂ "ਦਿਲ" ਨੂੰ "ਦਿਮਾਗ" ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਮੱਤੀ 22:37), ਤਾਂ ਜੋਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, "ਦਿਲ" ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ³⁴ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 967. ³⁵ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 273; ਬਾਯਰ, 4. ³⁶ਇੱਕ

ਅੰਤਰਕਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਇਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ “ਚੰਗੇ” ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।³⁷ਬਾਯਰ, 818. ³⁸ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 91. ³⁹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 205. ⁴⁰ਬਾਯਰ, 146.

⁴¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 621. ⁴²ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 346 (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ⁴³ਰੋਮੀਆਂ 3:10-18 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਅਤੇ ਯਸਾਯਾਹ ਤੋਂ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ, “ਸਾਰਾ ਨੇ ਕੁਝ ਆਖੀ ਹੈ ...” (3:19)। ⁴⁴ਬਾਯਰ, 504. ⁴⁵ਦੂਸਰਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:16, 17 ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, “ਲਿਖਤਾ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15); ਪਰ, ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਵੀ “ਲਿਖਤਾ” ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਪਤਰਸ 3:15, 16)। ⁴⁶ਬਾਯਰ ਨੇ *ਡੀਕਾਈਓਸ* ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦ “ਸਿੱਧੇ” ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। (ਬਾਯਰ, 246.) ⁴⁷ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ਬਦ “ਧਰਮੀ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਵੈ-ਧਰਮੀ ਸਨ (ਜਿਵੇਂ, ਛੂਟੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੂਕਾ 5:32 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 18:9)। ⁴⁸ਸਹੀ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 3:10), ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ “ਸੰਬੰਧ-ਸੂਚਕ ਧਾਰਮਿਕਤਾ” ਹੈ। (ਵੇਖੋ ਡੇਵਿਡ ਐਲ ਰੋਪਰ ਵਿਚ, “ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਅਧਿਐਨ,” *ਰੋਮੀਆਂ 1-7: ਏ ਡੇਕਟ੍ਰੀਨਲ ਸਟੱਡੀ*, ਟਰੱਬ ਫਾਰ ਟ੍ਰੂਥ ਕਮੇਂਟਰੀ [ਸਰਸੀ, ਆਰਕੰਸੋ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, 2013], 87-89.) ⁴⁹ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:28-31; 13:13; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:11; 6:9, 10; ਗਲਾਤੀਆਂ 5:19-21; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:5; ਕੁਲੋਸੀਆਂ 3:5. ⁵⁰*ਹੂਪੋਟਾਸੇ* ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ἠπίσταν (ਹੂਪੋ, “ਅਧੀਨ”) ਅਤੇ ἄλλοθεν (ਟਾਸੋ, “ਕ੍ਰਮ, ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰਨਾ”)। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਹੇਠਲਾ ਕ੍ਰਮ” ਜਾਂ “ਘੱਟ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ”।

⁵¹ਬਾਯਰ, 91; ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 173, 653. ⁵²ਬਾਰਕਲੇ, 37. ⁵³ਡਬਲਿਯੂ. ਫੇਸਟਰ; “ਅਸਥੇਸ,” ਬਿਓਲੋਜੀਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਦਾ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, 1012-13; ਬਾਯਰ, 141; ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 651. ⁵⁴ਬਾਯਰ, 51; ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 578. ⁵⁵ਸ਼ਬਦ “ਪਵਿੱਤਰਤਾ” ਦੇ ਲਈ, 2:8 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁵⁶ਬਾਯਰ, 86. ⁵⁷ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 173. ⁵⁸ਰਿਚਰਡ ਚੇਨਵਿਕਸ ਟ੍ਰੱਚ, *ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ* (ਮਾਰਸਲਟਨ, ਡੈਲਵੇਅਰ: ਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ), 227. ⁵⁹ਬਾਯਰ, 789, 649. ⁶⁰ਹੈਨਰੀ ਜੋਰਜ ਲਿਡੈਲ ਅਤੇ ਰੋਬਰਟ ਸਕੋਟ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ*, ਨੈਵੀ ਸੇਯ, ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ aug. ਹੈਨਰੀ ਸਟੂਆਰਟ ਜੋਨਸ ਅਤੇ ਰੌਡਰਿਕ ਮੈੱਕਕੈਨਜੀ (ਓਕਸਫੋਰਡ: ਕਲੇਰੇਡਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1968), 72.

⁶¹ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ⁶²ਬਾਯਰ, 855. ⁶³ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, *ਕੋਇਟੇ* (“ਬਿਸਤਰ”) ਦੀ ਵਰਤੋਂ “ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ” ਲਈ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 554)। ⁶⁴ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 135. ⁶⁵ਏ. ਟੀ. ਹੈਨਸਨ, *ਦ ਪਾਸਬਾਨਲ ਅਪਿਸਟਲਸ*, ਦ ਨਿਊ ਬਾਈਬਲ ਕਮੇਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1982), 59; ਡੈਨਲਡ ਗੁਬਰੀ, *ਦ ਪਾਸਬਾਨਲ ਅਪਿਸਟਲਸ*, ਸੇਯ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਦ ਟਿੱਡਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੇਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1990), 72. ⁶⁶ਬਾਯਰ, 135. ⁶⁷ਜੋਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਯੂ. ਸਟੇਟ, *ਗਾਰਡ ਦ ਟਰੱਬ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ਼ 1 ਤਿਮੋਥੀ ਔਡ ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟ੍ਰੂਥ (ਡਾਨਰਸ ਗਰੂਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1996), 49, ਨੰਬਰ 53. ⁶⁸ਆਰ. ਕੇ. ਹੈਰੀਸਨ, *ਦ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬਾਈਬਲ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ* ਵਿਚ, “ਕਿਡਨੇਪਰਸ,” ਸੇਯ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਸੇਯ. ਜੈਫਰੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਬ੍ਰੇਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1986), 3:13. ⁶⁹ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀνῆρη (ਆਨੇਰ, “ਆਦਮੀ”) ਅਤੇ πούσ (ਪਾਊਸ, “ਪੈਰ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਰਿਆ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਇਦ “ਪੈਰ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ,” ਅਰਥਾਤ, “ਗੁਲਾਮ” (ਆਰਕੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੋਬਰਟਸਨ, *ਵਰਡ ਪਿਕਚਰਸ ਇਨ ਦਾ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 4, ਦ ਅਪਿਸਟਲਜ਼ ਆਫ਼ ਪੌਲ [ਨਿਊਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਔਡ ਬੁਚਰਜ਼, 1931], 562)। ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ τερῶλον (ਟੈਟਰਾਪੋਡਾ), ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕੋਡੂਪੈਡ” (“ਚਾਰ ਪੈਰਾਂ ਵਾਲਾ”)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ “ਚੋਪਾਏ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਸੰਪਤੀ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ” (ਜੇਮਸ ਹੋਪ ਮਾਲਟਨ ਅਤੇ ਜੋਰਜ ਮਿਲੀਗਨ, *ਦ ਵਕੈਬਲਰੀ ਆਫ਼ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1930], 40)। ⁷⁰ਬਾਯਰ, 76.

⁷¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 376. ⁷²ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 253. ⁷³ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਐਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ ਦਾ ਪਾਸਬਾਨਲ ਅਪਿਸਟਲਜ਼*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 56, 71. ⁷⁴ਬਰਟਨ, ਵੀਰਮੈਨ, ਅਤੇ ਵਿਲਸਨ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, 26-27. ⁷⁵ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤਾ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਚੰਗੇ" ਅਤੇ "ਸੁਚਰਨਾ"; ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ "ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ" ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ εὐαγγελιον (*ਯੂਐਨਚਲੀਓਨ*) ਦੋ (ਈਯੂ, "ਚੰਗਾ") ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ἀναγγέλλω (*ਆਨਾਜੈਲੋ*, "ਘੋਸ਼ਣਾ") ਦਾ ਨਾਂਵ ਰੂਪ, ਇੱਕ "ਚੰਗੀ ਘੋਸ਼ਣਾ" ਦੀ ਜਾਂ "ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ" ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ⁷⁶ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ "ਪਰਤਾਪ" "ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ" ਜਾਂ "ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ" ਨੂੰ ਸੋਧਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ⁷⁷ਵਾਕ "ਪਰਮਪੰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ" ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਥੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਕ "ਪੰਨ ਤੇ ਅਦੁਤੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ" 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:15 ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। "ਪਰਮਪੰਨ" (μακάριος, *ਮਾਕਾਰੇਓਸ*) ਦੇ ਲਈ 6:15 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁷⁸ਵਾਕ "ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ," ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਹੈ, ਤਿੰਨਾਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਛੇ ਵਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ⁷⁹ਹੋਰਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ "ਸਾਡੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ" (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:3, 14) ਹੈ। ⁸⁰ਡਿਆਕੋਨੀਆ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:8-13 ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਡੀਕਨ" (διάκονος, *ਡਾਏਕਨੋਜ਼*) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।

⁸¹ਬਾਯਰ, 820. ⁸²ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ *ਐਂਡ੍ਰਾਨਾਮੇ* εν (*ਐਨ*) ਅਤੇ *ਡੁਨਾਮੋ*ω (*ਡੁਨਾਮੇ*) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਂਵ ਰੂਪ *ਡੁਨਾਮਿਸ* (*ਡੁਨਾਮਿਸ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਸ਼ਕਤੀ" ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਡਾਈਨਾਮਾਇਟ" ਦਾ ਸੋਮਾ ਹੈ। ⁸³ਬਾਯਰ, 333. ⁸⁴ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੁੱਤ੍ਰ "ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਕੀਤਾ" ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:16, 17)। ⁸⁵ਬਾਯਰ, 178. ⁸⁶ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 468. ⁸⁷ਬਾਯਰ, 1022. ⁸⁸ਸਟੋਟ, 51. ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਧੌਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ "ਹਬਰਿਸ," ਜੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਮੰਡ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ।" ⁸⁹ਬਾਰਕਲੇ, 45. ⁹⁰ਸ਼ਬਦ "ਕਿਰਪਾ" ਦੇ ਲਈ 1:2 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ।

⁹¹ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੇਮਾਰੇਸਟ, 1, 2 *ਬੱਸਲੋਨੀਅਨਸ*, 1, 2 *ਤਿਮੋਥੀ*, *ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 161. ⁹²ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ, *ਦ ਲੇਟਰਸ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970), 33-34. ⁹³ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਛਰਾਤਾਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ⁹⁴ਅਗਿਆਨਤਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਪਛਰਾਤਾਪ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 3:17, 19)। ⁹⁵ਸ਼ਬਦ "ਦਯਾ" ਅਤੇ "ਕਿਰਪਾ" ਦੇ ਲਈ 1:2 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁹⁶ਵੇਖੋ ਜੀ. ਡੇਲਿੰਗ, *ਬੀਓਲੋਜੀਕਲ ਡਿਕਸਨਰੀ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* ਵਿਚ, "ਪਲੀਨਾਜ਼ੇ," 864. ⁹⁷ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਹਾਈਪਰ" ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:7; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:7; 1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:10; 5:13; 2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:3. ⁹⁸ਬਾਯਰ, 1034 (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ⁹⁹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 6. NIV ਵਿਚ ਹੈ "ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਬਹੁਤਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ ਉਡੇਲੀ ਗਈ ਸੀ" (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ¹⁰⁰ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁਛੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ "ਦ") (ਵੇਖੋ KJV)। ਨਿਸ਼ਚਤ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਤ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।

¹⁰¹ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਰਕਤ ਸਮਝਣਾ ਐਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਚੰਗਾ ਦਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 1:17)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:17)। ¹⁰²ਬਾਯਰ, 820. ¹⁰³KJV ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਨਣ ਦੇ ਯੋਗ" ਹੈ। ¹⁰⁴ਬਾਯਰ, 892-94. ¹⁰⁵ਪੜਨਾਂਵ "ਮੈਂ" (ἐγώ, *ਈਗੋ*) ਨੂੰ ਸਮਿਲਿਤ ਕਿਰਿਆ "ਮੈਂ" (εἶμι, *ਈਮੀ*) ਵਿਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ "ਮੈਂ" ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ¹⁰⁶ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਜੋ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਥੋੜੇ ਪਾਪ ਹੀ ਮਾਫ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਉਹ ਘੱਟ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗਾ (ਲੁਕਾ 7:47)। ¹⁰⁷ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿੰਨਾ ਸਾਫ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪ੍ਰੀਤ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ¹⁰⁸ਬਾਯਰ, 1042. ¹⁰⁹ਇਹ "ਗੁੱਸੇਖੋਰੇ" ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੈ। ¹¹⁰ਬਾਯਰ, 612.

¹¹¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 817. ¹¹²ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 627-28. ¹¹³ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਠੇਠ ਵਿਹਾਰ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 11:36; 16:27; ਗਲਾਤੀਆਂ 1:5; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 3:21; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:20; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:15, 16)। ¹¹⁴ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 1:17 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਰਾਜਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਪਰਕਾਸ਼ 19:16, ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ¹¹⁵ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 19; ਬਾਯਰ, 32. ¹¹⁶ਬਾਯਰ, 155. ¹¹⁷ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 331. ¹¹⁸ਬਾਯਰ, 94-95. ¹¹⁹ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 1:18; 1 ਯੂਹੰਨਾ 4:12. ਉਹ ਹਵਾਲੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ “ਵੇਖੋ” ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਪਰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹²⁰KJV ਵਿਚ ਹੈ “ਇਕਮਾਤਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ,” ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਜੋ ਰੋਮੀਆਂ 16:27 ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

¹²¹“ਅਨੰਤ ਕਾਲ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜੁੱਗ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਚ ਖਿੱਚਦਾ ਹੋਇਆ ਅਗਿਆਤ ਵੱਲ ਫੈਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ¹²²ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਉਣਾ। ਇਸ ਨੂੰ 1-7 ਤੱਕ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਇਤ 18 ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹²³NASB ਵਿਚ 1:2 ਵਿਚ “ਬੱਚਾ” ਹੈ ਅਤੇ 1:18 ਵਿਚ “ਪੁੱਤਰ,” ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਇੱਕੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (τέκνον, ਟੈਕਨੋਨ) ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ¹²⁴ਆਇਤ 3 ਵਿਚ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ (παράγγελλω, ਪੈਰਾਗੈਲੋ) ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੇਖੋ 1:3, 5 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ। ¹²⁵ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 96. ¹²⁶ਗੁਥਰੀ, 77. ¹²⁷ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਕਮ ਅਗਲੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਇਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਇਤ 5 ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਬਦ *ਪਾਰਾਗੈਲੀਆ* ਦਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 18 ਵਿਚਲੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵੱਲ। ¹²⁸ਵਾਰਡ, 40. ¹²⁹ਰੇਬਰਟਸਨ, 565. ¹³⁰6:12 ਵਿਚ, “ਲੜਾਈ” ਦੇ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਜ਼ੋਰ 1:18 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

¹³¹ਬਾਯਰ, 504. ¹³²ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 420-21; ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 306. ¹³³NLT ਵਿਚ “ਕੱਸ ਕੇ ਫੜਣਾ।” ¹³⁴“ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ 1:5 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ¹³⁵ਡਬਲਿਊ. ਗਰੁੰਡਮੈਨ, “ਆਗਾਥੇਸ,” *ਬਿਓਲੋਜੀਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦਾ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, 3. ¹³⁶Cਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ 1:20 ਵਿਚ ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, “ਜਿਹ ਨੂੰ” (ἵν, ਹੈਨ) ਇਕਵਚਨ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਾਇਦ ਅੰਤਹਕਰਨ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸੀ – ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹³⁷ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦੋ “ਅਵਾਜ਼ਾਂ” ਹਨ: ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ (ਵਿਸ਼ਾ ਕੁੱਝ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ (ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕੁੱਝ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਵਿਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਕੁੱਝ ਕਰਦਾ ਹੈ)। ¹³⁸ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 2:3-6 ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਚਾਰ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਰੂਪਕ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਝ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪੌਲੁਸ ਇੱਥੋਂ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ: ਫ਼ੌਜ ਤੋਂ ਨੇਵੀ ਵਿਚ।” ¹³⁹ਕੁੱਝ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਲਾਹ ਦੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹⁴⁰ਨਾਊਸ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ “ਨੈਟੀਕਲ” (ਸਮੁੰਦਰੀ) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜਾ ਹੈ।

¹⁴¹ਬਾਯਰ, 666; ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 571-72. ¹⁴²ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਜੀ ਉੱਠਣਾ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3-6) ਹੀ ਇੱਕਮਾਤਰ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 2:17, 18 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ¹⁴³ਗੋਚਰਡਨ ਡੀ. ਡੀ. 1 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥੀ, *ਟਾਈਟਸ*, ਏ ਗੁੱਡ ਨਿਊਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੰਨ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰਾਓ, 1984), 23. ¹⁴⁴ਯੂਹੰਨਾ 12:31 ਵਿਚ, ਸ਼ਤਾਨ ਨੂੰ “ਜਗਤ ਦਾ ਸਰਦਾਰ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁴⁵ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 361. *παιδείων* (ਪੈਡਿਊਓ) ਦੇ ਲਈ, ਤੀਤੁਸ 2:12 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ¹⁴⁶ਬਾਯਰ, 749. ¹⁴⁷ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:4-11 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5 ਦਾ ਇੱਕ ਫੇਲੇ-ਅਪ ਨੋਟ ਹੈ। ¹⁴⁸ਚਰਚ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਲਈ, ਤੀਤੁਸ 3:10, 11 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ¹⁴⁹ਡੇਮਾਰੇਸਟ, 153. ¹⁵⁰ਟੀ. ਆਰ. ਐਪਲਬਰੀ, *ਸਟੈਂਡੀਜ਼ ਇਨ ਫਰਸਟ ਕੁਰਿੰਥੀਅਨਸ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੈਂਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁੱਕ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੋਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1963), 292.

¹⁵¹ਡਬਲਿਊ. ਈ. ਵਾਇਨ, *1 ਕੁਰਿੰਥੀਅਨਸ* (ਲੰਡਨ: ਓਲੀਫੈਂਟਸ, 1951), 232. ¹⁵²ਅਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ, *ਨੈਟਸ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: 1 ਕੁਰਿੰਥੀਅਨਸ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁੱਕ ਹਾਊਸ, 1949), 331. ¹⁵³ਕੋਨੇਥ ਐਲ. ਕੈਫਿਨ, *1, 2 ਕੁਰਿੰਥੀਅਨਸ*, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰਸ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁੱਕਸ, 1985), 195.

¹⁵⁴ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸ਼ੇਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡਰਪੇਕ ਸੀ 1 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਉੱਥੇ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ¹⁵⁵ਬਾਰਕਲੇ, 31-32. ¹⁵⁶ਵਾਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵਾਈਬਸੇ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਪੋਜੀਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ: ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 2 (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 210. ¹⁵⁷ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 13:15; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:6, 11; 11:1; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:17; ਯਾਕੂਬ 5:10; 1 ਪਤਰਸ 2:21. ¹⁵⁸ਇਸ ਪਾਠ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸਰੋਤ ਹਾਰਲ ਰੈਜ਼ੋਲਿਪ ਸਨ, “ਦ ਸੇਓਰ ਸੇਇੰਗਸ,” *ਡਿਸੀਪਲਿਨਸਿਪ*, ਦ ਟਵੰਟੀਅਥ ਸੈਨੁਚਰੀ ਸਰਮਨਸ ਸੀਰੀਜ਼ (ਅਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਬਿਬਲੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1977), 126-33, ਅਤੇ ਲੀਓਨ ਬਰਨਸ, “ਦ ਫੈਥਫੁਲ ਸੇਇੰਗਸ,” *ਟਰੁੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* 6 (ਜੂਨ 1985): 48, 51. ¹⁵⁹ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ “ਪਾਪੀਆਂ,” “ਪਾਪੀ,” ਅਤੇ ਪਾਪਪੂਰਣ। ¹⁶⁰ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 6; 14:23; 15; 20; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:12, 13; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:17; 1 ਪਤਰਸ 5:1, 2.

¹⁶¹KJV ਵਿਚ “ਬਿਸ਼ਪ,” ਜੋ *ਐਪੀਸਕੋਪੋਸ* ਦਾ ਇੱਕ ਐਂਗਲੀਸੀਜੈੱਡ ਰੂਪ ਹੈ। ¹⁶²ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪ੍ਰੈਸਬੀਟਰ” ਅਤੇ “ਪਾਸਬਾਨ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ¹⁶³ਬਾਰਕਲੇ, 51. ¹⁶⁴ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੰਗਤੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਾਂਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (5:20), ਪਰ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਪਛਚਾਪਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 3:10)।